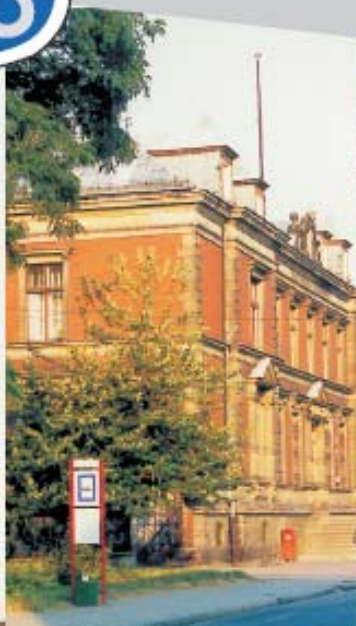

MIASTO I GMINA KROTOSZYN

**20 LAT
SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO**

**20 LAT
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**

**MIASTO I GMINA
KROTOSZYN**

Opracował: Jacek Kępa

Autorzy zdjęć: Adam Augustyniak, Izabela Bartoś, Jacek Cierniewski, Magdalena Głowienkowska, Agnieszka Gręda, Kamila Jarocka, Sławomir Józefiak, Monika Menzfeld-Czubak, Anna Sobczak, Daniel Szczepaniak oraz archiwum.

Wydawca: Urząd Miejski w Krotoszynie

Nakład: 1000 egz.

Skład i druk: Scorpion s.c. 63-700 Krotoszyn, ul. Koźmińska 80
tel./fax 62 725 02 03, e-mail:scorpion-sc@post.pl

Spis treści

Słowo wstępne	5
I Samorząd w Polsce powojennej	7
II Samorząd jako wspólnota mieszkańców gminy	9
III Budżet	14
IV Inwestycje w latach 1990-2010	18
1. Wodociąg, telefony, gaz	18
2. Oczyszczalnia ścieków i kanalizacja	19
3. Drogi	21
4. Budynki i obiekty	22
5. Planowanie przestrzenne i nieruchomości	27
6. Służby komunalne	29
7. Ochrona środowiska	33
V Sfera społeczna	34
1. Oświata	34
2. Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera	36
3. Muzeum Regionalne im. Hieronima Ławniczaka	37
4. Miejsca pamięci narodowej	39
5. Krotoszyński Ośrodek Kultury	40
6. Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK	41
7. Warsztat Terapii Zajęciowej	42
8. Pomoc społeczna	44
VI Działalność rad, osiedli i sołectw	48
VII Promocja	49
VIII Przedsiębiorczość	57
IX Organizacje pozarządowe	61
X Współpraca międzynarodowa	65
XI Podsumowanie	69

Szanowni Państwo!

Nikommu, kto interesuje się życiem gminnej wspólnoty samorządowej, nie mogło ujdąć uwadze, że od dwudziestu już lat kształtuje ona naszą najbliższą rzeczywistość. Powstałe na podstawie określonych przeze mnie założeń zwięzłe opracowanie, w moim zamiarze, spełniać dwa podstawowe cele. Chciałbym, aby stało się ono źródłem informacji o tych wszystkich przedsięwzięciach, dzięki którym od dwudziestu lat budujemy naszą lokalną tożsamość, przedsięwzięciach, które choć wydają się skromne w porównaniu z wydarzeniami wyznaczającymi rytm życia w globalnej wiosce, to jednak mają wielkie znaczenie dla nas, mieszkańców Ziemi Krotoszyńskiej. Chciałbym także, aby uświadomiło nam ono, że największą wartością w istnieniu gminnej struk-

tury są ludzie, członkowie samorządowej wspólnoty. U podłoża wszystkich decyzji i wydarzeń, którymi wypełniliśmy minione lata, leży ich pomysłowość, wiara w siebie, determinacja i wola zmieniania świata. Te cechy wyzwalały w nas energię, potrzebną do wysiłku i pracy, decydują o poczuciu wspólnego losu, który jest fundamentem każdej prawdziwej samorządności. Te cechy wyzwalały energię także w 132 osobach, które w ciągu dwudziestu lat nazywaliśmy radnymi, wyzwalały ją w dyrektorach jednostek podległych i prezesach komunalnych spółek, we wszystkich pracownikach samorządowych instytucji i urzędu miejskiego.

Wszystkim Państwu składam wielkie podziękowania za spotkania, zgodne dyskusje, ale także za spory i kompromisy, które dla wspólnego dobra umieliśmy zawierać. Dziękuję za powagę i szczerą, z jaką traktowali Państwo swe obowiązki, za czas i siłę, jakie wspólnocie poświęcili. Dziękuję moim zastępcom i wszystkim współpracownikom za pracę, jaką przez lata wykonali. Zachęcam Państwa do lektury w nadziei, że wzmocni ona w nas wszystkich świadomość wspólnej drogi, która wyznaczyła i nadal wyznacza nam ten czas i to miejsce na spełnianie przeznaczeń wpisanych w nasze życie.

Burmistrz Krotoszyna

Julian Jokś

I

Samorząd w Polsce powojennej

27 maja 1990 roku odbyły się pierwsze demokratyczne wybory komunalne. Oznaczały one odbudowę samorządu na jego podstawowym poziomie; na poziomie gminy. Po raz pierwszy od czasów dwudziestolecia wojennego osobowość prawną otrzymała gmina, rozumiana jako związek ogółu mieszkańców. Przywrócono istnienie własności komunalnej, nowym strukturom zapewniono samodzielność finansową i ustanowiono stałe źródła dochodów własnych.

Tworząc zręby samorządu gminnego sięgnięto do doświadczeń Polski przedwojennej. Istnienie struktur samorządowych w odrodzonej po rozbiorach Polsce gwarantowała zarówno konstytucja marcowa z 1921 roku, jak i kwietniowa z 1935. Polityczny spór o zakres uprawnień sprawił jednak, że dopiero w 1933 uchwalono ustawę samorządową. Do czasu jej uchwalenia samorząd działał w ramach porządków prawnych odziedziczonych po okresie zaborów. Mimo istnienia ustawy tylko w dwóch ówczesnych województwach, w województwie poznańskim i pomorskim, czyli na terenie byłego zaboru pruskiego, udało się wprowadzić samorząd w pełnej postaci: gminnej, powiatowej i wojewódzkiej.

Jeszcze w czasie trwania drugiej wojny światowej, dekretem z listopada 1944 roku, reaktywowano wprawdzie samorząd terytorialny, lecz po to tylko, by coraz bardziej ograniczać jego kompetencje. Ustawa z 1950 roku zlikwidowała podstawę lokalnej samorządności, czyli własność komunalną, i wyeliminowała niezależną administrację samorządową, zastępując ją administracją państwową. Członkowie rad narodowych zostali całkowicie uzależnieni od władz partyjnych. Za swoje postępowanie nie odpowiadali już przed współmieszkańcami, lecz przed przedstawicielami wyższych szczebli administracji państwowej. Rady narodowe utraciły swą suwerenność w zakresie dysponowania środkami finansowymi, samodzielnego realizowania zadań oraz prawo reprezentowania lokalnych społeczności. Lata obowiązywania tej ustawy, mimo uchwalenia nowej ordynacji wyborczej w 1984 roku, doprowadziły do zupełnego zaniku lokalnej przedsiębiorczości, pomysłowości, ekonomicznej racjonalności i gospodarności. Stworzony ustawą system premiował bierność i pełne podporządkowanie się ogólnym decyzjom.

Stworzenie samorządu było jedną z podstawowych tez sformułowanych na pierwszym zjeździe Związku Zawodowego "Solidarność". Związane z jego powstaniem kwestie nie były omawiane w czasie obrad Okrągłego Stołu, stały się za to jedną z pierwszych spraw, jaką po wyborach w czerwcu 1989 roku zajął się Senat - powołana ponownie do istnienia druga izba polskiego parlamentu. 8 marca 1990 roku ustawę o samorządzie terytorialnym przyjął Sejm, stwarzając w ten sposób ramy prawne do przeprowadzenia pierwszych wyborów. Od 1

stycznia 1999 roku funkcjonuje w Polsce pełna struktura samorządowa, obejmująca gminę, powiat i województwo. Opiera się ona na zasadach jednolitości państwa polskiego i nadrzędności jego interesów, podziału i wzajemnego równoważenia się władz, decentralizacji władzy publicznej i solidarności społecznej. Relacje między poszczególnymi szczeblami samorządowymi polegają na wzajemnym dopełnianiu się ich kompetencji, a nie na sprawowaniu nadzoru i kontrolowaniu.

Fundamentem przyszłych struktur powiatowych w Krotoszynie stała się udzielona przez władze centralne w roku 1990 zgoda na utworzenie rejonu. Jej uzyskanie zostało poprzedzone wielomiesięczną wyteżoną pracą, inspirowaną przez ówczesnego zastępcę jeszcze naczelnika gminy, Juliana Joksia. Dzięki jego namowom naczelnicy okolicznych gmin podpisali petycję z prośbą o utworzenie rejonu w Krotoszynie, a dzięki pośrednictwu Wiesława Orzechowskiego mogła ona zostać przedłożona profesorowi Jerzemu Regulskiemu w czasie ich spotkania w Warszawie. Zawarte w petycji argumenty zostały wzmocnione szczegółowymi materiałami, przygotowanymi przez specjalnie do tego celu powołany zespół, którego członkami, oprócz naczelników gmin, byli także Feliks Majchrzak, Mikołaj Ilnicki i Maria Drygas-Sobańska. Dokumenty te zostały przekazane profesorowi Regulskiemu w czasie drugiego spotkania. Lata 1995-98 to próby przeniesienia z Krotoszyna do innych miast takich instytucji, jak sąd rejonowy, prokuratura, delegatura kuratorium, urząd skarbowy, ZUS i KRUS. Elementami batalii o pozostanie tych urzędów w Krotoszynie były pisma Juliana Joksia, wówczas już burmistrza Krotoszyna, do stolicy, spotkania z sędzią wojewódzkim, kontakty z ówczesnym wiceministrem sprawiedliwości. Wspomniane instytucje pozostały ostatecznie w naszym mieście. Prokuratura otrzymała nowe pomieszczenia na terenie dawnej jednostki wojskowej. Ale nie gwarantowało to jeszcze uczynienia z Krotoszyna miasta powiatowego. Dla idei jego powstania udało się pozyskać Kobylin i próbowano pozyskać Pogorzele. Ideę tę rozwijano w rozmowach z prokuratorami rejonowymi z Ostrowa, sędziami, pracownikami Sanepidu, weterynarii, policji, straży pożarnej. W trakcie kilkunastu spotkań burmistrza Krotoszyna z szefami placówek, które w przyszłości miały funkcjonować w ramach powiatu, udało się ich przekonać o konieczności istnienia tych struktur w Krotoszynie, co wpłynęło na decyzję o powstaniu powiatu krotoszyńskiego. Dążenie do jego utworzenia zostało zapisane w pierwszej "Strategii rozwoju Krotoszyna" jako jeden z jej najważniejszych celów.

W nowym układzie gmina odpowiada między innymi za szkolnictwo podstawowe i przedszkola, opiekę społeczną, kulturę i sport, gminne drogi, gospodarkę komunalną, gospodarkę terenami i budownictwo mieszkaniowe, sprawy obywatelskie i rejestrację działalności gospodarczej. Na powiecie natomiast spoczywa odpowiedzialność za szkolnictwo ponadpodstawowe, politykę prorodzin-

na, wspieranie osób niepełnosprawnych, turystykę, kulturę i ochronę jej dóbr, geodezję, nadzór budowlany i drogi powiatowe, bezpieczeństwo obywateli, ochronę przeciwpowodziową i przeciwpożarową oraz przeciwdziałanie bezrobociu. Zakres odpowiedzialności samorządu wojewódzkiego to między innymi szkolenictwo wyższe i policealne, specjalistyczne placówki zdrowia, domy pomocy społecznej, drogi i ochrona środowiska.

Istniejących obecnie struktur samorządowych nie można traktować jako ostatecznych form, wyrażających podmiotowość społeczeństwa, jego prawo do samodzielności i niezależności. Będą one zawsze ewoluować, dostosowując się do wyzwań, jakie niesie przyszłość. Jednak ich podstawową jednostką pozostanie gmina. To ona, będąc prawnym odzwierciedleniem więzów łączących lokalną społeczność, jest powołana do zaspokajania podstawowych potrzeb i oczekiwań jej członków.

II

Samorząd jako wspólnota mieszkańców gminy

Nie ma dziedziny życia, w której nie można by odnaleźć śladów samorządowej aktywności. Wszystkie zadania administracji samorządowej sprowadzają się do zapewnienia mieszkańcom Krotoszyna i miejscowości, wchodzących w skład gminy, czyli całej samorządowej wspólnoty, jak najwyższych standardów życiowych oraz warunków do osobistego, zarówno duchowego jak i fizycznego rozwoju. Spełnienie pierwszego postulatu oznacza nieustanne starania o poprawę i rozbudowę gminnej infrastruktury, zapewniającej mieszkańcom życiowe wygody i codzienne funkcjonowanie na poziomie odpowiadającym normom cywilizacyjnym XXI wieku. Gmina modernizuje więc i buduje nowe drogi, tworzy sieć kanalizacji, by podnoszenie poziomu życia mogło iść w parze z dbałością o środowisko naturalne, zapewnia odpowiednie funkcjonowanie zakładów komunalnych odpowiedzialnych za zaspokajanie podstawowych, codziennych potrzeb mieszkańców, związanych z mieszkalnictwem, transportem i dostarczaniem energii cieplnej. W naszej gminie sprawami tymi zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Miejski Zakład Komunikacji oraz Zakład Energetyki Ciepłej.

Działalność inwestycyjna otwiera drogę do zaspokojenia oczekiwań, dotyczących samorozwoju, realizacji i spełniania własnych planów i pragnień członków samorządowej wspólnoty. Administracja samorządowa jest zobowiązana zapewnić mieszkańcom warunki, dzięki którym będą oni mogli w pełni zaspokajać swoje potrzeby duchowe. Dbą zarówno o służące wszystkim sprawne funk-

cjonowanie gminnej infrastruktury, jak i o sprawy dotyczące rozwoju osobowości, wychowania, edukacji, kultury i naszego wizerunku w kraju i za granicą. Dzięki bogactwu i różnorodności gminnych przedsięwzięć każdy z mieszkańców może realizować te swoje zainteresowania, które zapewnią mu wszechstronny rozwój, wzbogacając jego horyzonty intelektualne i pomogą odnaleźć właściwe miejsce w lokalnej społeczności. Dlatego to właśnie gmina odpowiada za materialną bazę szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, za zgodne z potrzebami członków wspólnoty wykorzystanie otrzymywanej co roku od państwa subwencji oświatowej i własnych idących w miliony funduszy, dzięki którym nasze dzieci i nasza młodzież mają zapewnione dobre warunki rozwoju fizycznego i intelektualnego. Warunki te zapewnia kontynuowany od początku samorządności proces nieustannej rozbudowy szkół, budowy sal sportowych i boisk. Takie same warunki gmina stara się zapewnić także swoim dorosłym mieszkańcom, oddając im do dyspozycji możliwości Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury, zbiory Krotoszyńskiej Biblioteki Publicznej, ekspozycje i wiedzę zgromadzoną w Muzeum Regionalnym im. Hieronima Ławniczaka, umożliwiając uprawianie sportu w Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK, wspierając rozwój organizacji, stowarzyszeń, dzięki którym mieszkańcy Krotoszyna mogą realizować własne pasje, rozwijać się we wszystkich dziedzinach życia społecznego i osobistego. Ogólne ramy współpracy ze stowarzyszeniami określa konkurs ofert, dzięki któremu gmina może realizować część swoich zadań, dzieląc swoją uwagę (i pieniądze) pomiędzy dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorów. Sporą jej część poświęca także osobom niepełnosprawnym, tworząc zarówno klasy integracyjne w szkołach jak i Warsztaty Terapii Zajęciowej, który skupia osoby dorosłe. Zadaniem gminy jest także opieka nad tymi członkami społeczności, którzy z różnych powodów potrzebują bezpośredniej pomocy finansowej i materialnej. Jej rozdział nadzoruje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Środki, jakimi dysponuje samorząd, zapewniają nie tylko realizację teraźniejszych potrzeb i oczekiwań, ale także, dzięki przemyślanym inwestycjom, gwarantują ich zaspokajanie w przyszłości. Pomyślnie spełnianie tak różnorodnych zadań wymaga bardzo wyważonego gospodarowania gminnym budżetem, którego wysokość co roku ustala Rada Miejska. Przyjmując budżet, rada uwzględnia zarówno obecne potrzeby, jak i dba o to, by ich zaspokajanie w przyszłości odbywało się na jeszcze wyższym poziomie. Jego ostateczna wysokość w znacznej mierze zależy od członków samorządowej wspólnoty. Prowadząc działalność gospodarczą, odprowadzają do wspólnej kasy różne podatki, których udział w ostatnich latach sięga niemal połowy zgromadzonych w danym roku środków. Jest to najbardziej wymowny, jednoznaczny i przekonujący dowód na to, że jakość życia samorządowej wspólnoty, poziom zaspokojenia potrzeb jej członków oraz perspektywy przyszłego rozwoju zależą przede wszystkim od nich sa-

mych, od ich pomysłowości, przedsiębiorczości, determinacji i wytrwałości, a ważnym zadaniem władz samorządowych jest zapewnienie mieszkańcom warunków, w których będą mogły się ujawnić ich biznesowe talenty. Inwestycje realizowane bezpośrednio przez gminę oraz współpracę ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi uzupełnić trzeba tymi decyzjami samorządu, które umożliwiają rozwój przedsiębiorczości. Decyzje te dotyczą przede wszystkim planów zagospodarowania przestrzennego, uzbrajania terenów przewidzianych pod inwestycje, tworzenia stref ekonomicznych oraz prowadzenia kompromisowej, wyważonej polityki podatkowej, która z jednej strony zapewnia odpowiednie wpływy do budżetu, z drugiej jednak zachęca do realizacji nowych planów gospodarczych zarówno przedsiębiorców miejscowych jak i zewnętrznych.

27 maja 1990 roku mieszkańcy Krotoszyna po raz pierwszy w powojennej historii swego miasta mogli samodzielnie i demokratycznie wybrać przedstawicieli, którzy w ich imieniu mieli realizować wszystkie stojące przed wspólnotą zadania. Za wszystkimi zakończonymi, realizowanymi i w najbliższym czasie planowanymi inwestycjami, za przebiegiem procesu zarządzania dobrem komunalnym, za wszystkimi decyzjami, które pomagały i pomagają mieszkańcom naszej gminy ujawniać i rozwijać obecny w nich potencjał twórczych pomysłów, stoi wysiłek i praca 132 osób, w tym 11 kobiet, które w ciągu dwudziestu lat istnienia krotoszyńskiego samorządu sprawowały mandat radnego. Osoby te w trakcie trzech pierwszych kadencji (1990-2002) tworzyły Radę Miejską i Zarząd Miasta i Gminy, a w trakcie dwóch ostatnich (2002-2010) Radę Miejską współpracującą z Burmistrzem Krotoszyna i jego zastępcami. Te osoby, reprezentując wszystkich mieszkańców samorządowej wspólnoty, miały decydujący wpływ na kształt otaczającej nas rzeczywistości. To na ich barkach spoczywał ciężar odpowiedzialności za poziom naszego życia, od ich wyborów zależna była gospodarcza i społeczna teraźniejszość i przyszłość naszej gminy.

W latach 1990-1994 burmistrzem gminy był Mikołaj Ilnicki, a jego zastępcą Julian Jokś. Od roku 1994 burmistrzem jest Julian Jokś. Do 18 lutego 1998 roku jego zastępcą był Leszek Kulka, a 16 kwietnia tego roku społecznym zastępcą burmistrza została Maria Kalak. W latach 1998-2002 zastępcą burmistrza była nadal Maria Kalak, a od 29 czerwca 2000 roku także Tadeusz Stachurski - zastępca społeczny. W latach 2002-2010, czyli w czwartej i piątej kadencji, zastępcami burmistrza byli Ryszard Czuszek i Franciszek Marszałek. Pierwszym przewodniczącym Rady Miejskiej wybrano Marianą Grządkę, jego zastępcami zostali Jan Grząka i Marek Grekowicz, którego mandat wygasł uchwałą Rady z 19 sierpnia 1993 roku. W latach 1994-1998 Radzie przewodniczył Ryszard Belak, a w pełnieniu tej funkcji pomagali mu Antoni Caban i Anna Sikora. W latach 1998-2002 na jej czele stał najpierw Włodzimierz Fudała, a po jego śmierci, od 31 stycznia 2002 roku - Krzysztof Krzysztofiak, natomiast wicepre-

wodniczącymi byli Marian Grządka i Karol Kaj. W czwartej kadencji samorządu, czyli w latach 2002-2006, funkcję przewodniczącego pełnił Wiesław Świca, a wiceprzewodniczącymi były Anna Sikora i Barbara Nadstawska. W kadencji piątej na przewodniczącą wybrano Zofię Jamkę, a na wiceprzewodniczących Cezarego Grendę i Marię Wygralak.

Członkowie Zarządu I kadencji zostali wybrani uchwałą Rady Miejskiej z 22 czerwca 1990 w następującym składzie: Marian Grzesiak, Paweł Jakubek, Hieronim Manikowski, Romuald Piotrowiak, Tadeusz Żmuda. Z mocy ustawy członkami Zarządu został Mikołaj Ilnicki i Julian Jokś. 28 maja Rada przyjęła rezygnację Hieronima Manikowskiego z pełnienia funkcji członka Zarządu. Na jego miejsce wybrano Marię Kalak. 29 października 1992 r. Rada przyjęła rezygnację Pawła Jakubka. Jego miejsce w Zarządzie zajął Bronisław Kaczmarek. Członkowie Zarządu II kadencji wybrani zostali uchwałą Rady Miejskiej z 14 lipca 1994 roku w składzie: Marian Grządka, Maria Kalak, Ryszard Krawulski, Jerzy Maciejczak, Janusz Paszek. Z mocy ustawy do Zarządu wszedł Julian Jokś i Leszek Kulka. 18 lutego 1998 roku z pełnienia funkcji członka Zarządu zrezygnował Leszek Kulka i do końca kadencji Zarząd składał się z 6 osób. Uchwała Rady Miejskiej z 29 października 1998 roku określiła skład Zarządu III kadencji: Jan Grzywaczewski, Aleksander Łopaczyk, Tadeusz Stachurski, Jan Urbanik, Marek Wachelko oraz Julian Jokś i Maria Kalak. W ciągu trzech kadencji istnienia Zarządu w jego skład weszło 19 osób, w tym jedna kobieta. Członkami zarządów wszystkich trzech kadencji byli Maria Kalak i Julian Jokś. Czwarta kadencja oznaczała zmiany w ordynacji wyborczej; zlikwidowano zarząd i wprowadzono bezpośrednie wybory burmistrza, co oznaczało bardzo poważną zmianę ustrojową, sprowadzająca się do jednoosobowego, a nie kolektywnego zarządzania majątkiem gminy. Od tej pory mieszkańcy gmin w wyborach wprost decydują o tym, kto ma ponosić odpowiedzialność za wszystkie podejmowane decyzje.

Decyzje te wcielali w życie pracownicy urzędu. Do końca roku 1995 Urząd Miasta i Gminy w Krotoszynie składał się z wydziałów, którymi kierowały następujące osoby:

- Ogólno-Organizacyjny (Urszula Tomaszewska)
- Finansowo-Budżetowy (Krystyna Kałużna)
- Architektury, Urbanistyki i Gospodarki Gruntami (Kazimierz Ratajczyk)
- Rolnictwa i Leśnictwa (Andrzej Kaik)
- Spraw Obywatelskich (Włodzimierz Spruch)
- Obrony Cywilnej (Jerzy Mayer)
- Infrastruktury Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych (Czesław Ossowski)
- Spraw Społecznych (Jerzy Janicki)
- Urząd Stanu Cywilnego (Ignacy Jędrkowiak)

Od 1 stycznia 1996 w urzędzie istniały następujące wydziały:

- Ogólno-Organizacyjny (Urszula Tomaszewska)
- Finansowo-Budżetowy (Krystyna Kałużna)
- Architektury (Kazimierz Ratajczyk)
- Rolnictwa (Andrzej Kaik - do końca lutego 1996, Stanisław Klarczyk od 1 marca 1996)
- Gospodarki Komunalnej (Czesław Ossowski)
- Spraw Obywatelskich (Włodzimierz Spruch)
- Obrony Cywilnej (Jerzy Mayer)
- Spraw Społecznych (Leokadia Jerzak)
- Oświaty (Ryszard Czuske)
- Inwestycji i Rozwoju (Andrzej Kaik)
- Promocji i Przedsiębiorczości (Krzysztof Krzysztofiak)
- Urząd Stanu Cywilnego (Ignacy Jędrkowiak)
- Straż Miejska (Waldemar Wujczyk)

Od stycznia 2001 roku nowa struktura organizacyjna urzędu oznaczała zmniejszenie liczby wydziałów:

- Ogólno-Organizacyjny (Urszula Tomaszewska)
- Finansowo-Budżetowy (Krystyna Kałużna)
- Gospodarki i Inwestycji (Andrzej Kaik)
- Oświaty i Spraw Społecznych (Jerzy Janicki)
- Spraw Obywatelskich z referatem Urzędu Stanu Cywilnego (Włodzimierz Spruch)

Promocji, Przedsiębiorczości i Integracji Europejskiej (Jacek Kępa)

- Komenda Straży Miejskiej (Waldemar Wujczyk)
- Audytor Wewnętrzny (Beata Pospiech)

Od lutego 2008 roku Urząd Miejski w Krotoszynie składa się z następujących wydziałów:

- Ogólno-Organizacyjny (Urszula Tomaszewska)
- Finansowo-Budżetowy (Grzegorz Galicki)
- Inwestycji i Rozwoju (Andrzej Kaik)
- Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa (Michał Kurek)
- Gospodarki Przestrzennej (Irena Rękosiewicz)
- Oświaty i Spraw Społecznych (Jerzy Janicki, Małgorzata Mielcarek)

- Spraw Obywatelskich z referatem Urzędu Stanu Cywilnego (Włodzimierz Spruch do 30.06.2009 r., Mirosława Kowal od 01.07.2009 r.)
- Promocji, Przedsiębiorczości i Integracji Europejskiej (Jacek Kępa)
- Komenda Straży Miejskiej z referatem Postępowań Wyjaśniających (Waldemar Wujczyk)

III Budżet

Rozwój wspólnoty samorządowej jest niemożliwy bez odpowiednich nakładów finansowych. Pieniądze to najważniejsze narzędzie, dzięki któremu możemy wypełniać stojące przed nami zadania. Jak w każdym gospodarstwie domowym także w gminie budżet to nic innego niż zestawienie pieniędzy pozyskanych i wydanych. Często zdarza się, że wydajemy więcej niż pozyskujemy. Mamy wtedy do czynienia z deficytem. Musi on pozostawać pod stałą kontrolą, bo nadmierne zadłużanie się, wszyscy o tym dobrze wiemy, może mieć bardzo przykre następstwa. Z drugiej jednak strony mądrze ulokowane pożyczone pieniądze przynoszą doskonałe i pozytywne efekty w przyszłości. Dlatego pozwalając na powstanie deficytu i pożyczając pieniądze, trzeba pamiętać o dodatnich i ujemnych skutkach takich działań. Zachowanie równowagi między dochodami a wydatkami to podstawa trwałego rozwoju, dlatego też zanim jakiegokolwiek pieniądze wydamy, musimy sobie z całą jasnością uświadomić, jaką kwotę dysponujemy i z jakich źródeł ją uzyskujemy. Dobrze zainwestowane pieniądze zapewniają realizację naszych aspiracji i oczekiwań. Dlatego też podstawowym i nadzorowanym z największą starannością zadaniem gminy jest służące interesom jej mieszkańców gospodarowanie pieniędzmi, a sesje, na których zostaje przyjęty budżet na rok następny i rozliczony budżet za rok poprzedni są najważniejszymi sesjami w roku. W 1990 roku gmina dysponowała wydatkami budżetowymi w wysokości nieco ponad 2,6 miliona złotych, w 1997 wydała już prawie 37,5 miliona zł. W roku 1999 kwota ta wzrosła do niecałych 50 milionów, a w roku 2010 będziemy mieć do dyspozycji 145 milionów zł. W 1990 roku dochód na jednego mieszkańca wynosił ok. 86 zł, w roku 1994 - 219 zł, w 1997 - 774 zł, w 1999 - 958 zł, a w roku 2010 wyniesie prawie 2500 zł. Już same te cyfry uświadamiają, jak dynamicznie rozwijała się krotoszyńska wspólnota samorządowa w ciągu dwudziestu lat swego istnienia. Wiemy już, że najważniejszym twórcą dochodów gminy są jej mieszkańcy i to ich pomysłowość i przedsiębiorczość jest podstawą rozwoju całej wspólnoty. Ich praca oraz podatki, które zapłacą, stworzą około

43% budżetu roku 2010, czyli 44,5 miliony złotych. Wypracują je w formie podatków lokalnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego płaconego przez zakłady pracy oraz innych podatków i opłat. Ponad 18 milionów złotych, czyli niecałych 18% budżetu, uzyskamy z funduszy europejskich. Otrzymywany przez gminę dzięki dobrze przygotowanym wnioskom coroczny zastrzyk finansowy z Unii Europejskiej to widoczne jak na dłoni, bezpośrednio korzyści wynikające z naszego członkostwa. Można powiedzieć, że co piąta złotówka tegorocznego budżetu pochodzić będzie z Unii. Kwotę 27,5 miliona złotych, czyli prawie 27% gminnych pieniędzy otrzymamy z budżetu państwa, przede wszystkim na kształcenie dzieci i młodzieży. Ostatnim składnikiem naszych dochodów będzie 13 milionów dotacji, czyli ponad 12% kwoty dochodów, jakie otrzymamy także z budżetu centralnego na realizację zadań, zleconych nam przez państwo. Zakładamy, że w dwudziestym roku istnienia samorządu gminnego wypracuje on dochód w kwocie ponad 103 milionów zł. Zostanie on powiększony o prawie 42 miliony złotych, które uzyskamy z pożyczek, obligacji oraz prywatyzacji Zakładu Energetyki Ciepłej. Razem więc będziemy mogli wydać 145 milionów złotych. Pochodzić one będą z czterech zasadniczych źródeł: z pracy samych mieszkańców, z kasy państwowej, z Unii Europejskiej oraz z instytucji finansowych.

W jubileuszowym roku istnienia samorządu, roku zamykającym piątą kadencję samorządu gminnego, prawie jedną trzecią wszystkich pieniędzy, bo ponad 37 milionów, wydamy na oświatę, prawie jedną czwartą, czyli ponad 27 milionów - na sprawy związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska, niecałych 17 milionów wyłożymy na pomoc społeczną, ponad 17 milionów będą stanowiły koszty utrzymania i rozbudowy dróg, 8 milionów, czyli 6,5% przeznaczymy na funkcjonowanie urzędu miejskiego, a około 6,5 miliona kosztować będzie krotoszyńska kultura i sport. Jedna trzecia wymienionych tutaj kwot, czyli 43 miliony złotych, zostanie spożytkowana na inwestycje ważne dla przyszłości samorządowej wspólnoty i to od nich zależeć będzie standard naszego życia w następnych latach. Za te pieniądze wybudujemy kilometry nowej kanalizacji i nowych dróg, dokonamy regulacji Jawnika, wybudujemy poldery zalewowe, zmodernizujemy budynki gminnych szkół i instytucji. Inwestycje gminne, powiatowe oraz te planowane wraz z Państwową Dyрекcją Dróg i Autostrad sprawią, że Krotoszyn w roku 2010 stanie się jednym wielkim placem budowy, na którym pracę znajdzie wiele miejscowych firm. Wszystkie te przedsięwzięcia poprawią społeczną i ekonomiczną sytuację Krotoszyzna, a ich realizacja stworzy dobre warunki jego wszechstronnego rozwoju w latach następnych. W ciągu dwudziestu lat istnienia samorządu wydaliśmy prawie 950 milionów złotych, z czego ponad 211 milionów przeznaczaliśmy na inwestycje. Zobaczmy teraz, jak ta ogromna kwota została spożytkowana.

Rada Miejska w okresie I kadencji w latach 1990-1994.

Od lewej: Ryszard Krawulski, Anna Sikora, Marian Grządka, Jan Grząka, Maria Drygas - Sobańska, Mikołaj Ilnicki, Maria Dryll - Marciniak, Zenon Czubak, Maria Kalak, Tadeusz Żmuda, Bronisław Kaczmarek, Marian Kaczmarek, Romuald Piotrowiak, Zygmunt Zimny, Andrzej Kalinowski, Aleksander Maćkowiak, Stanisław Zimny, Hieronim Manikowski, Wojciech Szuniewicz, Feliks Majchrzak, Stanisław Kosiarski, Stanisław Sekula. Radni nieobecni na zdjęciu: Jan Domagalski, Marian Grzesiak, Marek Grekowicz, Paweł Jakubek, Franciszek Konieczny, Adam Szmigiel.

Rada Miejska w okresie II kadencji w latach 1994-1998.

Radni: Ryszard Belak, Antoni Caban, Zofia Deckert, Włodzimierz Fudała, Marian Grządka, Jan Grząka, Mikołaj Ilnicki, Bronisław Jankowski, Julian Jokś, Marian Kaczmarek, Maria Kalak, Andrzej Krajka, Ryszard Krawulski, Leszek Kulka, Aleksander Łopaczyk, Jerzy Maciejczak, Feliks Majchrzak, Ryszard Nowaczyk, Janusz Paszek, Romuald Piotrowiak, Juliusz Poczta, Jerzy Rędzikowski, Anna Sikora, Wiesław Skotarek, Wojciech Szuniewicz, Jan Szyszka, Kazimierz Tokarski, Zygmunt Zimny.

Rada Miejska w okresie III kadencji w latach 1998-2002.

Od lewej: Krzysztof Krysztofiak, Józef Zdunek, Regina Cierniewska, Maria Kalak, Julian Jokś, Włodzimierz Fudała, Aleksander Łopaczyk, Marian Grządka, Marian Kaczmarek, Bronisław Kaczmarek, Karol Kaj, Lech Witek, Barbara Nadstawska, Leszek Nowak, Piotr Horyza, Eugeniusz Czemplik, Marek Wachelko, Feliks Majchrzak, Anna Sikora, Jan Nadstawski, Jan Grzywaczewski, Edward Jokieli, Jan Urbaniak, Tadeusz Stachurski, Janusz Paszek, Antoni Korsak, Romuald Piotrowiak, Andrzej Piotrowski, Mikołaj Ilnicki, Wiesław Świca, Jan Adamczak. Radni nieobecni na zdjęciu: Marian Skotarek, Grzegorz Majchszak.

Rada Miejska w okresie IV kadencji w latach 2002-2006.

Od lewej: Krzysztof Krysztofiak, Anna Sikora, Wiesław Świca, Julian Jokś, Barbara Nadstawska, Grzegorz Nowacki, Zofia Jamka, Maciej Orzechowski, Wojciech Caban, Eugeniusz Czemplik, Edward Jokieli, Grzegorz Majchszak, Bronisław Kaczmarek, Marian Skotarek, Zdzisław Białek, Paweł Jakubek, Elżbieta Staniów, Zygmunt Kozupa, Jan Nadstawski, Dariusz Rozum, Antoni Korsak. Radni nieobecni na zdjęciu: Feliks Majchrzak, Regina Cierniewska.

Rada Miejska w okresie V kadencji w latach 2006-2010.

Od lewej: Grzegorz Nowacki, Dariusz Rozum, Marian Skotarek, Edward Jokiel, Cezary Grenda, Zofia Jamka, Maria Wygralak, Andrzej Pospiech, Julian Jokś, Paweł Sikora, Jan Zych, Paweł Radojewski, Andrzej Skrzypczak, Ryszard Łopaczyk, Urszula Olejnik, Marek Płócienniczak, Krzysztof Kierzek, Roman Olejnik, Zygmunt Kozupa, Sławomir Augustyniak, Krzysztof Manista, Bronisław Kaczmarek.

IV

Inwestycje w latach 1990-2010

1. Wodociąg, telefony, gaz

Inwestycje, których od lat dwudziestu dokonuje krotoszyński samorząd, oznaczają realizację planów zapisanych w przyjmowanych przez Radę Miejską kolejnych strategiach rozwoju miasta i gminy oraz w wieloletnich planach inwestycyjnych. Te dokumenty gwarantują dalekosiężny rozwój, eliminują element przypadkowości i pozwalają ekonomicznie wykorzystywać naszą energię i nasze zasoby. W maju 1996 roku Rada Miejska przyjęła pierwszą strategię rozwoju Krotoszyna. Określała ona główne kierunki rozwoju gminy w latach 1996-2003 i związane z nimi przedsięwzięcia we wszystkich sferach samorządowego życia. W roku 2004 radni zaakceptowali sprawozdanie z jej realizacji, a w roku następnym przyjęli kolejną strategię, tym razem na lata 2005-2014. Jej integralne części to Plan Rozwoju Lokalnego, Wieloletni Plan Inwestycyjny oraz Wieloletni Plan Finansowy. Nowa strategia określa trzy główne obszary, na których skupiać się będą wysiłki inwestycyjne gminy: rozwój infrastruktury technicznej, wspieranie rozwoju gospodarczego gminy oraz rozwój usług społecznych.

Pierwsze inwestycje samorządowe, podjęte jeszcze przed przyjęciem planów strategicznych, związane były z zaspokojeniem podstawowych potrzeb mieszkańców. W latach 1991-94 zbudowano sieć wodociagową w 15 wsiach. Rozbudowę sieci kontynuowano w latach następnych zarówno na wsiach, jak i w mieście. Jej łączna długość wyniosła 318 km. 10% kosztów tej inwestycji opłacili mieszkańcy wsi. Reszta pochodziła z budżetu gminy, ówczesnego urzędu wojewódzkiego, z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz z fundacji kościelnej dla wsi Lutogniew, Gorzupia Wielowieś, Unisław i Romanów. Zobowiązania wobec fundacji spłacała gmina. Zakończenie tego przedsięwzięcia oznaczało doprowadzenie wody do wszystkich 29 wsi gminy Krotoszyn. Obrazu prac wodociagowych dopełnia budowa wodociagu na osiedlu domków jednorodzinnych w Kobiernie oraz w Smoszewie. W latach 1998-2002 wykonano sieć wodociagową w ulicach Świętokrzyska - Ceglarska w Krotoszynie oraz w ulicy Wiewiórowskiego.

Tworzenie infrastruktury to także inwestycje telefoniczne i gazowe. Realizowały je trzy niezależne podmioty: gmina, telekomunikacja oraz zakład gazowniczy. Wspólne przedsięwzięcia były możliwe tak długo, jak długo telekomunikacja i zakład gazowniczy były podmiotami państwowymi. Z chwilą ich przekształcenia w spółki zaczęły realizować inwestycje we własnym zakresie. I etap telefonizacji, rozpoczęty w 1995 roku, objął osiedla nr 6 i 9 w Krotoszynie oraz obwód Osusz (Osusz, Salnia Lutogniew, Dzierżanów) i Biadki (Biadki, Chwaliszew, Świnków, Janów, Duszna Górka, Jasne Pole, Smoszew). Inwestycję finansowała Telekomunikacja Polska, gmina Krotoszyn oraz Społeczne Komitety Telefonizacji. W latach 1990-94 dokonano gazyfikacji osiedla w okolicy ulic Raszkowskiej, Wiśniowej i Robotniczej, natomiast w latach 1994-98 wybudowano gazociąg na ulicy Zdunowskiej, Słowiańskiej, Rawickiej i placu Szkolnym.

2. Oczyszczalnia ścieków i kanalizacja

Wiele zakładów przemysłowych nie mogłoby dziś funkcjonować prawidłowo, gdyby przed kilkadziesiąt laty nie zapadła decyzja o budowie oczyszczalni ścieków. Aby mogła ona powstać, konieczne były starania o środki pozabudżetowe, pożyczki, kredyty i dotacje. Podpisaniu decyzji o jej budowie towarzyszyła bardzo ostra krytyka, w której padały oskarżenia o wyrzucanie pieniędzy w błoto. Żartowano na temat zastawienia krotoszyńskiego ratusza jako poręczenia kredytowego. Dziś trudno przecenić korzyści, jakie krotoszyńskie firmy czerpią z jej istnienia. Przez wiele lat stanowiła ona główne zadanie, dotyczące gospodarki komunalnej. Część biologiczną oddano w 1993, część mechaniczną - w roku 1995. Powstanie oczyszczalni umożliwiło tworzenie systemu kanalizacji sanitarnej w mieście. Można było rozpocząć budowę kolektorów sanitarnych. Na początku włączono do oczyszczalni wybudowany jeszcze w latach osiemdziesią-

tych kolektor prawobrzeżny. Umożliwił on odprowadzenie ścieków z kilku zakładów, między innymi z ówczesnej Wytwórni Sprzętu Mechanicznego. Przystąpiono do budowy kolektora centralnego, przebiegającego ulicami Koźmińską, Mickiewicza i Kobylińską, do którego włączono ulice i osiedla przyległe. W następnych latach przystąpiono do budowy kolektora lewobrzeżnego przebiegającego od oczyszczalni ścieków ulicami Zamkowy Folwark, Kobylińska, Piastowska, Ostrowska aż do granic miasta. Do nowego kolektora podłączono wszystkie ulice przyległe, między innymi ulice: Grzegorzewską, Makową, Modrą, Rolniczą, Pszenną, Głowackiego, Szkolną, plac Szkolny, Świętego Antoniego, Stawną, Ludową, Słowiańską, Sudecką, Karpacką, Ceglarską, Wielkopolską, Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, Karbowiaka i Łąkową. W latach 2004-2005 rozbudowano i zmodernizowano kanalizację w centrum miasta, w ulicach Spichrzowa, Garncarska, Poboczna, Krótka, Nowa i Studzienna. W latach 1997-1998 kanalizacja sanitarna powstała na ulicy Koźmińskiej, Wiejskiej i Jastrzębiej, a deszczowa na ul. Jastrzębiej. Włączono ją do kolektora prawobrzeżnego.

W latach dziewięćdziesiątych rozpoczęto także kanalizację obszarów wiejskich. Do miejskiego systemu oczyszczania włączono Durzyn, Tomnice, Kobierno, Lutogniew, Osusz, Salnię i Gorzupię. W Ustkowie wybudowano kanalizację i lokalną oczyszczalnię ścieków. Inwestycje na terenach wiejskich zostały zrealizowane w dużej mierze dzięki dotacjom, pozyskanym z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W latach 2004-2006 rozbudowano i zmodernizowano sieć kanalizacyjną na osiedlu Parcelki oraz terenach inwestycyjnych przy ulicach Rawickiej i Magazynowej w Krotoszynie. Koszt tego zadania wyniósł 13,5 miliona zł, z czego 8,5 pochodziło z funduszy unijnych. Łącznie w latach 1994-2006 wybudowano 77,5 kilometra sieci kanalizacyjnej. Inwestycje finansowano ze środków własnych, funduszy unijnych oraz pożyczek z Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej trwała także w latach 2006-2010. Największym sukcesem piątej kadencji i ukoronowaniem dwudziestu lat inwestycji kanalizacyjnych było pozyskanie prawie 40 milionów złotych z unijnego Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" na rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej w południowej i centralnej części Krotoszyna. Inwestycja obejmie ulicę Rawicką, Zdunowską, Bolewskiego, Staszica i Transportową oraz ulice przyległe. Oznacza wykonanie około 21 km sieci kanalizacji sanitarnej i 17 km kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami. 8 września 2009 roku została podpisana umowa z Ministerstwem Środowiska, umożliwiająca rozpoczęcie prac. Koszt przedsięwzięcia szacowany jest na 64 miliony złotych. Początek prac przewidziany jest na rok 2010, a ich zakończenie - na 2013.

3. Drogi

Infrastrukturę wodociągową, gazową, telefoniczną i kanalizacyjną uzupełniają drogi. Ich budowa jest jednym z najważniejszych zadań gminy, bo od ich stanu zależy jej rozwój. W latach 1994-1998 wybudowano i zmodernizowano ponad 16 kilometrów dróg w Krotoszynie (ulice Promienista, Robotnicza, Kasprzaka, Asnyka, Urbanowiczówny, Spacerowa, Libelta, Różana, Orzeszkowej, Orkana, Tuwima, Konopnickiej, Słowackiego, Wspólna, Parkowa, Świętokrzyska, Wrzosowa, Ceglarska, Kościuszki, Gorzupska, Krotoskiego, Łąkowa) oraz w Biadkach, Orpiszewie, Bożacinie, Benicach, Świnkowie i Romanowie. W latach 1998-2002 powstała droga Wronów - Unisław, drogi w Brzozie i w Roszkach. Dokonano także modernizacji drogi gminnej w Chwaliszewie oraz w miejscowości Janów - Parcele. Zmodernizowano ul. Wiejską w Wielowsi i ulicę Kwiatową w Lutogniewie. Odcinki nowych ulic powstawały także w Krotoszynie. Mowa tu o ulicach: Pogodna, Słowackiego, Jastrzębia, Łąkowa, Jagiełły, Moniuszki, Słowiańska, Okólna, Orzeszkowa. W latach 2002-2006 budowano drogi w Wielowsi, Lutogniewie, Kobiernie, Chwaliszewie, Roszkach, Orpiszewie, Gorzupi. W Krotoszynie wybudowano ulicę Kwiatową, Śląską, Szkolną, Grzegorzewską, Makową, Modrą, odcinek ulicy Łąkowej, Reja i Reymonta. W latach 2006-2010 w Krotoszynie wybudowano ulicę Zieloną, Karbowiaka, Batalionów Chłopskich, Armii Krajowej, Ludową, Tatrzańską, Beskidzką, Samulskiego, przebudowano dojazd do Szkoły Podstawowej nr 4 wraz z minirondem. W 2010 wybudowana zostanie ulica Hubala, Słoneczna, Wielkopolska, Sudecka, Malinowa, Poziomkowa i Łąkowa (etap III). Na budowę tej ostatniej otrzymano dofinansowanie z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych. W latach 2006-2010 drogi budowano także w Wielowsi, Lutogniewie, Raciborowie, Gorzupi, Biadkach, Tomnicach, Ugrzelach, Chwaliszewie, Roszkach, Kobiernie i Benicach.

Poza realizacją zadań własnych, związanych z budową i modernizacją dróg gminnych dofinansowaliśmy także budowę i modernizację dróg krajowych, będących w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz powiatowych będących w zarządzie powiatu krotoszyńskiego. Dzięki dokonanym uzgodnieniom i podpisanym porozumieniom możliwa się stała realizacja wspólnych inwestycji z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu. Porozumienia i uzgodnienia polegają na tym, że Dyrekcja zapewnia materiał, potrzebny do przeprowadzenia prac, natomiast gmina finansuje związane z nimi koszty. Porozumienie to umożliwiło modernizację dróg krajowych. W ten sposób zmodernizowano ciągi pieszo-rowerowe w ulicy Koźmińskiej, Kobylińskiej, Kollątaja, Sienkiewicza, Ostrowskiej i rondo na ulicy Ostrowskiej. Na podobnych zasadach zmodernizowano ciągi pieszo-rowerowe w Biadkach i Bożacinie.

W podobny sposób gmina dofinansowywała budowę i modernizację dróg powiatowych. Wspólnie z powiatem krotoszyńskim opracowano dokumentację dotyczącą "Modernizacji regionalnego układu transportowego poprzez przebudowę ciągu dróg powiatowych i gminnych w Krotoszynie z włączeniem do dróg krajowych nr 15 i 36". Dokumentacja obejmuje kilkadziesiąt ulic powiatowych i gminnych w południowo - zachodniej części miasta. W ramach pierwszego etapu budowana jest także ulica Łukasiewicza. Na realizację tej inwestycji uzyskano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych całości przedsięwzięcia. Gmina dofinansowała także inwestycje na innych drogach powiatowych; budowę chodnika w ulicy Bolewskiego, drogi Krotoszyn - Chachalnia, modernizację ulicy Wiejskiej, Ściegiennego, Szosy Benickiej i części ulicy Osadniczej.

Z inicjatywy burmistrza Krotoszyna w roku 2009 podpisano porozumienie między samorządami Krotoszyna, Cieszkowa, Zdun oraz starostwami w Krotoszynie i Miliczu, które oznacza rozpoczęcie prac przedprojektowych, związanych z budową obwodnicy. Samorzady zlecają opracowanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla obwodnicy Krotoszyna, Zdun i Cieszkowa. Prace te zakończą się wydaniem decyzji środowiskowych, które będą podstawą do zlecenia projektu technicznego przez bezpośredniego inwestora, to jest Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych i Autostrad. Opracowanie to pozwoli samorządom zarezerwować w planach zagospodarowania przestrzennego tereny pod budowę obwodnicy. Ostatecznie jednak rozpoczęcie samej budowy uzależnione jest od ujęcia tego zadania w przygotowywanym centralnym planie budowy dróg krajowych.

4. Budynki i obiekty

Kiedy gotowa jest infrastruktura podziemna, kiedy nowoczesny system kanalizacji zapewnia zarówno wysokie standardy gospodarowania zanieczyszczeniami, jak i ochronę środowiska, kiedy stworzona zostaje sieć komunikacyjna odpowiedniej jakości, można skupić się na budynkach i obiektach, w których skupia się społeczna aktywność samorządowej wspólnoty. Ośrodkiem aktywności społecznej na wsiach są domy kultury lub domy wiejskie. Powstały one w większości sołectw. Jednym z pierwszych ośrodków życia wiejskiego, powstałym po 1990 roku, był Wiejski Dom Kultury w Orpiszewie. Jego powstanie wieś zawdzięczała Społecznemu Komitetowi Budowy, który rozpoczął swą działalność w 1991 roku, opracowując projekt techniczny i doprowadzając w roku 1996 budowę do stanu surowego zamkniętego. Jej zakończenie w roku 2002 stało się możliwe dzięki znacznemu dofinansowaniu ze strony gminy. W tych samych latach modernizowano salę wiejską w Smoszewie. W latach 2002-2005

Prace nad strategią rozwoju Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2005-2014.

Budowa ul. Krotoskiego w Krotoszynie w czerwcu 1997 r.

Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej nr 4 w Krotoszynie.

Odbiór przejścia pieszo-rowerowego z osiedli mieszkaniowych do kościoła parafialnego p.w. bl. bp. Michała Kozala w Krotoszynie.

rozbudowano remizę Ochotniczej Straży Pożarnej w Chwaliszewie, zmodernizowano szkoły podstawowe w Benicach, Orpiszewie i Roszkach. W ostatniej miejscowości dokonano także remontu świetlicy wiejskiej i remizy. Świetlicę remontowano także w Świnkowie. W latach 2007-2008 dzięki dofinansowaniu z funduszy unijnych mogło powstać Wiejskie Ognisko Kultury Regionalnej w Smoszewie. Do jesieni 2010 zostanie wykonany remont Domu Rolnika w Bożacinie.

W kadencji 1998-2002 dokonano adaptacji jednego z budynków pokoszarowych na terenie byłej jednostki wojskowej na siedzibę Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury. Dwa kolejne budynki pokoszarowe zaadoptowano na mieszkania komunalne. W roku 1998 miasto wzbogaciło się o 14 takich mieszkań. W latach 2001-2003 w podobny sposób przygotowano i oddano do użytku 24 mieszkania w następnym koszarowcu. W kwietniu 2006 oddano klucze do 26 mieszkań socjalnych i komunalnych w dawnym biurowcu firmy "Cerabud" na ulicy Przemysłowej. Dzięki adaptacji w roku 2009 starego budynku szkolnego w Kobiernie oddano do użytku 9 dalszych mieszkań. W latach 1998-2009 gmina przygotowała więc 73 mieszkania komunalne i socjalne. W roku 2006 wyremontowano budynek na ulicy Kobylińskiej, tworząc siedem pomieszczeń biurowych i archiwum dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Rok wcześniej rozpoczęto remont budynku urzędu miejskiego, obejmujący między innymi elewację, pomieszczenia biurowe i salę sesyjną. W roku 2009 budynek wzbogacił się o dźwig osobowy dostosowany do transportu osób niepełnosprawnych.

Po przejściu przez gminę prowadzenia szkół podstawowych ważnym zadaniem inwestycyjnym stało się utrzymanie i rozbudowa gminnej bazy oświatowej. W latach 1996-1997 rozbudowano Szkołę Podstawową w Chwaliszewie. W następnych latach rozbudowano Szkołę Podstawową w Benicach. Największą inwestycją oświatową, rozpoczętą w czasie trwania trzeciej kadencji Rady Miejskiej, czyli w latach 1998-2002, była rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 3. Miejsce starego, niedużego budynku szkolnego zajęła nowoczesna, przestronna placówka edukacyjna z pełnowymiarową salą gimnastyczną. Powstał budynek szkolny mieszczący 17 sal lekcyjnych oraz salę gimnastyczną. W latach 2004-2005 wybudowano kolejną salę gimnastyczną, tym razem w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 1. W roku 2005 rozpoczęto modernizację szkoły w Kobiernie. Istniejący od początku XX wieku budynek szkolny został poddany generalnemu remontowi. Połączono go z nową salą gimnastyczną. Prace trwały do roku 2007. Oprócz sali gimnastycznej nowy obiekt ma także pomieszczenia lekcyjne dla uczniów szkoły podstawowej, salę oddziału przedszkolnego, komputerową i muzyczną. Wykonano także boisko sportowe o nawierzchni trawiastej oraz bieżnię o nawierzchni sztucznej. Cały teren został ogrodzony, wykonano także chodnik i parking. Poważną inwestycją oświatową piątej kadencji była modernizacja Szkoły Podstawowej nr 4. Objęła ona docieplenie budynku, wy-

mianę okien, odnowienie elewacji i remont dachu. Powstały dodatkowe pomieszczenia lekcyjne, które pozwoliły wyeliminować prowadzenie zajęć na dwie zmiany. Prace zakończą się w lipcu 2010 roku. W Roszkach w ramach jednej inwestycji zmodernizowano budynki szkoły podstawowej, świetlicy wiejskiej i remizy OSP.

Szkoła, aby zaszłużyć na miano nowoczesnej, musi dysponować odpowiednim boiskiem. W latach 2005-2010 boiska powstały przy Szkole Podstawowej nr 8, przy Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 2, przy Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 4, przy Szkole Podstawowej nr 4 oraz Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 1. W roku 2009 oddano do użytku kompleks boisk przy Zespole Szkół nr 3, które powstały dzięki programowi "Moje boisko ORLIK 2012".

Największą sportowo-rekreacyjną inwestycją dwudziestolecia była budowa Krytej Pływalni z Ośrodkiem Rehabilitacyjnym "Wodnik", którą w przeważającej części finansowano ze środków samorządowych, w tym dwukrotnej emisji, w 1997 i 1999, obligacji komunalnych. Uzyskano także dofinansowanie zewnętrzne; z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych oraz z Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki. W części basenowej znajdują się: basen sportowy, rekreacyjny, zjeżdżalnie, sauna i solarium. Samą nieckę basenową dostosowano do wymagań sportu wyczynowego, co było warunkiem otrzymania dotacji finansowej. Zagospodarowano teren wokół basenu, urządzono drogi, parkingi, chodniki. Otwarcie obiektu w części sportowo-rekreacyjnej nastąpiło 21 czerwca 2000 roku. Od września 2000 roku działa część rehabilitacyjna kompleksu. Po uruchomieniu pływalni kończono pomieszczenia przewidziane na restaurację i hotel. W 2002 roku zostało oddane do użytku lewe skrzydło hotelu; 2 apartamenty, 9 pokoi dwuosobowych, sala konferencyjna i recepcja. Po zakończeniu wszystkich prac w 23 pokojach i 4 apartamentach hotelu gościnę może znaleźć 54 gości. Hotel jest połączony z niższymi poziomami windą przystosowaną dla osób niepełnosprawnych. Na parterze kompleksu mieści się kręgielnia, wybudowana w roku 2006.

Na przełomie roku 2003 i 2004 dokonano remontu kina "Przedwiośnie". Rozbudowano scenę i zamontowano nowe fotele kinowe. W latach 2004-2005 prowadzono prace remontowe na basenie otwartym przy ulicy Ogrodowskiego zmodernizowano nieckę basenową. W roku 2005 remontowano sale sportowe na ulicy Sportowej i Młyńskiej. Remontowano także place zabaw, wybudowano ścieżki w parku, zakładając nowe krawężniki w alejkach parkowych. Na specjalnie przygotowanym placu przed stadionem zamontowano urządzenia skateparku.

Samorząd gminny kilkakrotnie dofinansowywał szpital powiatowy. W roku 2006 samorząd przeznaczył milion złotych na zakup nowoczesnego sprzętu RTG. W latach następnych gmina zakupiła specjalistyczne łóżka na oddział intensywnej opieki medycznej, łóżka na oddział wewnętrzny do specjalistycznej opieki kardiologicznej oraz inkubator na oddział noworodkowy.

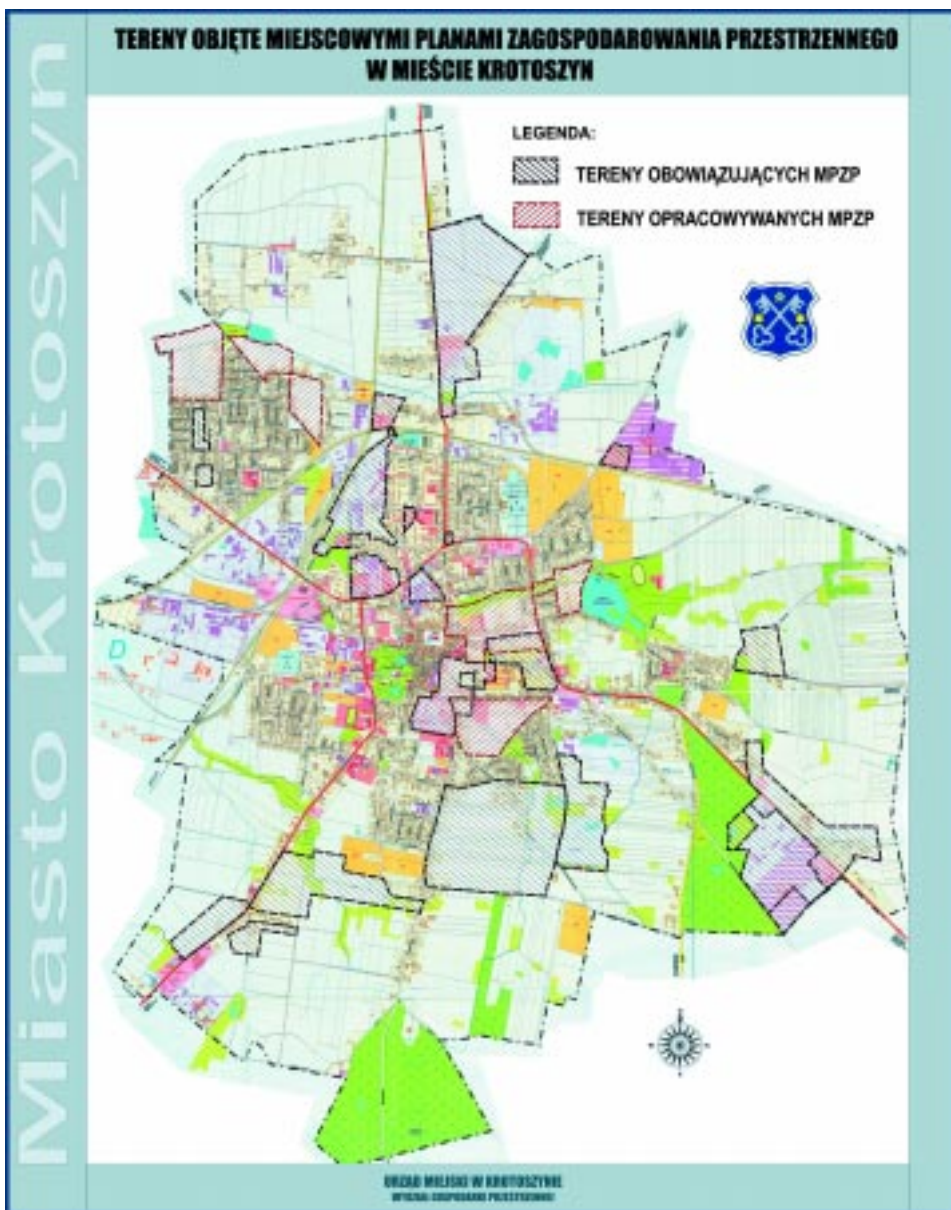
5. Planowanie przestrzenne i nieruchomości

Gmina nie może się rozwijać bez odpowiedniego planowania przestrzennego. Zapewnia ono geograficzny rozwój wspólnoty w harmonii z przyrodą. Nasza gospodarka przestrzenna oparta jest na "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Krotoszyn" przyjętym przez Radę Miejską w styczniu 1999 roku, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po roku 1995, na decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydawanych zgodnie z ustawą z marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustalenia wspomnianego studium uwzględniają z jednej strony ustawę z 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym, z drugiej - "Strategię rozwoju Miasta i Gminy Krotoszyn" przyjętą przez Radę Miejską w czerwcu 1996 roku. Studium zawiera podział miasta na 6 stref funkcjonalno - przestrzennych: strefę śródmiejską, strefę mieszkalnictwa północno - zachodnią, przemysłową północną, wielofunkcyjną, strefę mieszkalnictwa południową oraz strefę przemysłową zachodnią. Pozostała część gminy natomiast podzielona jest na strefę wypoczynkowo - rolniczą (wieś Chwaliszew, Dzierżanów, Roszki), strefę aktywizacji gospodarczej (wieś Osusz i północne tereny wsi Salnia, wieś Tomnice, Kobierno, Nowy Folwark, Durzyn), strefę rolniczą (wieś Benice, Baszyny, Biadki, Bożacin, Brzoza, Duszna Górka, Gorzupia, Janów, Jasne Pole, Lutogniew, Orpiszew, Raciborów, Różopole, Romanów, Świnków, Smoszew, Ustków, Unisław, Wróżewy, Wielowieś, Wronów) oraz dwa tereny leśne - rejon północno - wschodni i południowy. W roku 2010 wprowadzono do studium ustalenia dotyczące układu komunikacyjnego na przebiegających przez Krotoszyn drogach krajowych nr 15 i nr 36, wskazując przebieg projektowanej obwodnicy zachodniej i południowej miasta oraz wyznaczając tereny na lokalizację siłowni wiatrowych, zabudowę mieszkaniową, aktywizację gospodarczą i usługową. Rozwój miasta i gminy sprawia, że w najbliższym czasie zostanie wprowadzona zmiana studium dla całego obszaru miasta i gminy.

Na terenie miasta do 1991 roku obowiązywał miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Krotoszyna oraz 11 planów szczegółowych, natomiast na terenie gminy do 1993 roku obowiązywał miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Krotoszyn oraz 1 plan szczegółowy.

W 1991 roku Rada Miejska w Krotoszynie przyjęła nowy miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Krotoszyna, natomiast aktualizacja miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Krotoszyn została przyjęta w 1993 roku. Na dzień dzisiejszy na terenie miasta i gminy Krotoszyn obowiązują 22 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, 5 planów jest w trakcie sporządzania, a kolejne czekają na realizację.

Powierzchnia miasta zurbanizowana i pokryta planami oraz lasami wynosi 806,95 ha, co stanowi 36% jego powierzchni całkowitej wynoszącej 2251,42 ha. Po uchwaleniu planów, które są w trakcie opracowywania, wskaźnik ten będzie wynosił około 40%. Odpowiednio powierzchnia gminy zurbanizowana i pokryta planami oraz lasami wynosi 7375,67 ha, co stanowi 32% jej powierzchni całkowitej, wynoszącej 23205,85 ha. Po uchwaleniu planu, który jest w opracowaniu, wskaźnik ten będzie wynosić około 39%.

Do zadań gminy należy także gospodarowanie nieruchomościami. Gmina może je nabywać lub sprzedawać, dzierżawić, użyczać, zamieniać, oddawać w użytkowanie wieczyste lub przekształcać użytkowanie wieczyste w prawo własności, może także komunalizować mienie Skarbu Państwa. Gmina wypłaca odszkodowania za zajęte na budowę dróg lub ich poszerzanie tereny właścicieli prywatnych. Sprzedaż nieruchomości odbywa się w drodze przetargu. W drodze bezprzetargowej sprzedawane były nieruchomości ułatwiające korzystanie z nieruchomości przyległych. Sprzedawano bardzo dużo mieszkań ich dotychczasowym najemcom. Na przykład w latach 1995-1997 sprzedano 84 mieszkania komunalne. W latach 2002-2006 natomiast firmom, spółdzielniom i osobom fizycznym sprzedano nieruchomości gruntowe, w tym także zabudowane, za kwotę ponad 1 miliona 300 tys. zł. Do najważniejszych transakcji należało uwłaszczenie Krotoszyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w roku 2004. Mając na celu dobro mieszkańców miasta, udzielono jej 80% bonifikaty. W roku 2003 i 2005 sprzedano nieruchomości gruntowe w rejonie ulicy Polnej, które prywatny inwestor wykorzystał stawiając szeregowce - domki jednorodzinne. Ze względu na interes społeczny gmina udzieliła inwestorowi bonifikaty w wysokości 60%, nakładając na niego obowiązek wybudowania infrastruktury osiedlowej. W roku 2006 Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sprzedano nieruchomości zabudowane, położone przy ulicy Fabrycznej, dzięki czemu mogły powstać powiatowe struktury obsługujące krotoszyńskich rolników. W tym samym roku na rzecz Urzędu Skarbowego w Krotoszynie dokonano darowizny nieruchomości gruntowej, położonej w rejonie ulicy Polnej, na której powstała nowa siedziba tego urzędu. Około 130 ha z gminnego zasobu nieruchomości jest obecnie wydzierżawionych. Są to głównie grunty rolne. Niewielka ilość gruntów jest dzierżawiona pod ogródki przydomowe.

W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego Burmistrz Krotoszyna wydał szereg decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości. Duża liczba decyzji podziałowych dotyczyła nieruchomości, dla których były opracowane nowe plany zagospodarowania przestrzennego. Najczęściej wydzielano działki pod zabudowę, co spowodowało, że w ostatnim okresie na rynku nieruchomości pojawiło się dużo ofert sprzedaży działek budowlanych. Zwiększona ilość nieruchomości oferowana na rynku ma znaczny wpływ na kształtowanie się cen przystępnych dla przyszłych nabywców. Wydano także szereg decyzji rozgraniczeniowych. Gospodarka nieruchomościami jest jednym z podstawowych obowiązków gminy.

6. Służby komunalne

Obrazu gminnej aktywności inwestycyjnej dopełnia działalność należących do samorządu spółek komunalnych, stanowiących istotne elementy gminnej in-

Święto Pracowników Komunalnych w 2004 r. - pracownicy Zakładu Energetyki Ciepłej.

Fragment oczyszczalni ścieków w Krotoszynie.

frastruktury: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Zakład Energetyki Ciepłej i Miejski Zakład Komunikacji.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej rozpoczęło swoją działalność 1 stycznia 1995 roku. Jego prezesem jest Michał Przybylski. Zadaniem przedsiębiorstwa jest dostarczanie odpowiedniej ilości i jakości wody, oczyszczanie ścieków, zarządzanie budynkami komunalnymi, przeprowadzanie ich remontów, oczyszczania miasta, wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz segregacja odpadów. Stanowiący część spółki Zakład Wodociągów i Kanalizacji dostarcza miastu i gminie rocznie ponad 1,8 milionów m³ wody oraz odprowadza i oczyszcza powstałe ścieki w ilości 1,3 mln m³. Konieczność spełnienia norm wymaganych dla wody pitnej oznacza nieustanną modernizację i unowocześnianie urządzeń wodociagowych we wszystkich stacjach uzdatniania wody, czyli w Zdunach, Raciborowie, Baszynch i Chwaliszewie. Modernizowana i unowocześniana jest także oczyszczalnia ścieków. Częścią przedsiębiorstwa jest także Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, który administruje budynkami i zarządza wspólnotami mieszkaniowymi o łącznej powierzchni 78 700 m². Jest to 151 budynków mieszczących 1 558 mieszkań., w tym 670 lokali wykupionych. Spółka zarządza 70 wspólnotami mieszkaniowymi oraz zajmuje się obsługą lokali użytkowych o łącznej powierzchni użytkowej 9 800 m². Nakłady na remonty zarządzanych budynków tylko w latach 2006-2009 wyniosły ponad 4 miliony zł. Zakład Oczyszczania Miasta wywozi nieczystości stałe i płynne, oczyszcza ulice, zbiera nieczystości z koszy ulicznych oraz świadczy usługi pogrzebowe. Wywozem nieczystości stałych zakład zajmuje się nie tylko w gminie Krotoszyn, ale także w Zdunach, Rozdrażewie, Kobylinie, Odolanowie i Pogorzeli. Odbiera nieczystości stałe z prawie 7 tys. posesji. ZOM zajmuje się także selektywną zbiórką odpadów, obejmującą teren naszej gminy oraz Pogorzelę, Kobylin i Odolanów. Dbałość o czystość ułatwiają nowe stacje przeładunku nieczystości stałych w Krotoszynie i Kobylinie.

Historia krotoszyńskiego ogrzewnictwa rozpoczyna się na przełomie lat 1959/1960, kiedy pierwsze budynki wielorodzinne na ulicy Floriańskiej 9 i Mickiewicza 24 zostały wyposażone w instalacje centralnego ogrzewania i ogrzewane były z kotłowni niskoparametrowej wbudowanej. W roku 1975 lokalne kotłownie Krotoszyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej znalazły się w strukturach utworzonego w tym samym roku Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Kaliszu. W roku 1980 uruchomiona została Ciepłownia Rejonowa w Krotoszynie. W 1991 roku decyzją Wojewody Kaliskiego nastąpił podział Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Kaliszu. W październiku 1991 z Rejonu Kotłowni w Krotoszynie utworzono Zakład Energetyki Ciepłej, który w formie zakładu budżetowego funkcjonował do końca września 1997 roku, a od 1 października funkcjo-

nuje jako spółka prawa handlowego. W pierwszym roku swego istnienia ZEC ogrzewał 701,5 tys. m³, o powierzchni prawie 150,9 tys. m², dostarczając ciepłą wodę do budynków o powierzchni 64,5 tys. m².

Nowy autobus dla MZK.

Podstawową działalnością statutową spółki jest produkcja i dystrybucja ciepła dla potrzeb ogrzewania i wentylacji oraz przygotowanie ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej. Oprócz tego ZEC zajmuje się także wytwarzaniem energii elektrycznej, poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody, wykonywaniem instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych, specjalistycznymi robotami budowlanymi, sprzedażą hurtową wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego, wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, działalnością w zakresie inżynierii i związanym z nią doradztwem technicznym, sprzedażą hurtową paliw i produktów pochodnych.

Spółka w Krotoszynie i Biadkach eksploatuje dziś 15 źródeł ciepła o łącznej mocy 25 MW. Ogrzewa kubaturę 988,8 tys.m³ o powierzchni 211,7 tys.m²,

dostarczając jednocześnie ciepłą wodę do budynków o powierzchni 101,3 tys.m². Z ciepła dostarczanego miejską siecią z Ciepłowni Rejonowej korzysta dziś około 8 tys. mieszkańców Krotoszyna. W roku 2009 rozpoczęto procedurę prywatyzacji zakładu. Prezesem spółki jest Zdzisław Zielonka.

Trudno wyobrazić sobie życie mieszkańców gminy bez Miejskiego Zakładu Komunikacji. Pierwszy autobus komunikacji miejskiej wyjechał na trasę 28 kwietnia 1978 roku pod szyldem Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Po skomunalizowaniu majątku przedsiębiorstwa na początku lat dziewięćdziesiątych komunikacja miejska stała się zadaniem Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, które posiadało w swych strukturach Zakład Komunikacji. 1 stycznia 1995 powołano do istnienia samodzielny zakład budżetowy pod nazwą Miejski Zakład Komunikacji w Krotoszynie. 1 stycznia 2009 MZK przekształcono w spółkę prawa handlowego pod nazwą Miejski Zakład Komunikacji spółka z o.o. w Krotoszynie. W latach 1978-1994 za komunikację miejską odpowiadał Ireneusz Perski. Od roku 1995 jej dyrektorem, a obecnie prezesem zarządu jest Wiesław Gałęski. Spółka przewozi pasażerów na 10 liniach. Autobusy MZK kursują do wszystkich miejscowości w obrębie gminy. Dowożą dzieci do szkół i na zajęcia wychowania fizycznego na krytej pływalni. Od stycznia 2003 r. dowożą młodzież niepełnosprawną do Zespołu Szkół Specjalnych, Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 i 2, Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy z terenu gmin Krotoszyn, Zduny i Sulmierzyce. Dowożą młodzież wszystkich szkół podstawowych i gimnazjalnych. Ponadto zakład użyczał swych autobusów na wyjazdy turystyczne i okazjonalne. Spółka dysponuje 22 jednostkami, które rocznie przewożą około miliona 400 tys. pasażerów. Koszt jednego wozokilometra wynosi około 3 zł i jest jednym z najniższych w Polsce.

W sierpniu 1992 roku powstało Krotoszyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane Krodomex, spółka z o.o. Zajmowało się ono produkcją budowlaną oraz usługami sprzętowymi i transportowymi. We wrześniu 1997 roku przystąpiono do jego prywatyzacji, przy czym gmina zachowała kontrolny pakiet udziałów. Pełna prywatyzacja nastąpiła w roku 2008. Firmą zarządzał Grzegorz Ratajczyk.

7. Ochrona środowiska

Zadaniem gminy jest ochrona terenów zielonych, których gmina w Krotoszynie ma pod swoją opieką 17,5 ha. Do największych terenów zielonych należą park Wojska Polskiego oraz park Integracji Europejskiej. Dzięki pożyczce z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu możliwe było wyczyszczenie i modernizacja 2 stawów w parku Wojska Polskiego. W roku 2010 rozpoczęło się jego obsadzanie roślinami iglastymi i

bylinami. Co roku sadzone są setki drzew krzewów w parkach, na zieleńcach, placach zabaw dla dzieci i w pasach drogowych. Zakładane są co najmniej dwa gniazda bocianie. W roku 2009 wydano ok. 240 decyzji zezwalających na wycinkę drzew. Każda wycinka wymaga obowiązkowego posadzenia nowych drzew w ilości nie mniejszej niż liczba sztuk przeznaczonych do usunięcia.

Do roku 2006 lasy komunalne zajmowały powierzchnię około 123 ha. Na wniosek Nadleśnictwa Krotoszyn gmina przekazała Skarbowi Państwa niecałych 40 ha lasów położonych między ulicą Ostrowską a Sulmierzycką, które od tej pory na mapach ewidencyjnych figurują jako lasy państwowe. Gmina nadal utrzymuje nieco ponad 84 ha.

W lutym 2006 r. zgodnie z dyrektywami europejskimi zostało zamknięte składowisko odpadów komunalnych przy ul. Ceglarskiej w Krotoszynie, teren ten został przeznaczony na punkt przeładunkowy odpadów stałych. Od tego czasu Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wywozi odpady komunalne do odległej o 65 km miejscowości Rudna Wielka, w gminie Wąsosz. W lutym 2006 roku został także zarejestrowany Związek Gmin Zlewni Górnej Baryczy z siedzibą w Krotoszynie, w którego skład wchodzi obecnie 17 gmin. Od początku istnienia przewodniczącym jego zarządu jest Juliana Jokś, burmistrz Krotoszyna. Na skupionych w związku terenach zamieszkuje 210 tys. osób i to z myślą o nich w najbliższych latach w Wałkowie na zakupionym przez związek w grudniu 2008 roku terenie powstanie zakład zagospodarowania odpadów. Jego dokumentacja jest w trakcie opracowywania. Rozpoczęcie budowy planowane jest na rok 2010, zakończenie - na przełom roku 2011 i 2012.

V

Sfera społeczna

1. Oświata

Zaspokojenie przez gminę wszystkich podstawowych potrzeb, związanych z codziennym funkcjonowaniem samorządowej wspólnoty otwiera każdemu z jej członków drogę do realizacji wyższych celów, związanych z rozwojem własnej osobowości. Jej pierwszy i najważniejszy etap przebiega w placówce oświatowej. Na przedszkolu i szkole spoczywa bowiem poważny obowiązek kształtowania osobowości i charakterów młodego pokolenia, to one są miejscami, w których dzieci i młodzież najbardziej wszechstronnie mogą uczyć się pełnienia wszystkich funkcji społecznych. System oświaty w Mieście i Gminie Krotoszyn obejmuje przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja. Przejęcie prowadzenia

przedszkoli przez jednostkę samorządu gminnego nastąpiło 1 stycznia 1991 roku, natomiast prowadzenie szkół podstawowych samorząd przejął równie 4 lata później, powierzając obsługę finansową i administracyjną szkół Zakładowi Obsługi Placówek Oświatowych. Wprowadzana w 1999 roku reforma oświatowa spowodowała istotne zmiany w organizacji i funkcjonowaniu systemu szkolnictwa. Obok szkół podstawowych powstały gimnazja. Istotnym modyfikacjom uległy granice obwodów szkolnych. Reforma wprowadziła też zmianę statusu nauczycieli i wprowadziła nowe stopnie awansu zawodowego. Z chwilą włączenia oświaty w system samorządowy znacznie silniejszy stał się udział rodziców w organizowaniu pracy szkół i przedszkoli. Wzrosły także kompetencje dyrektorów szkół. Wraz z przejściem prowadzenia szkół samorząd Krotoszyna otrzymuje z budżetu państwa subwencję oświatową przeznaczoną na ich utrzymanie. Rozbudowa szkół i poprawa warunków, w jakich kształci się młodzież, dokonuje się jednak w znacznym stopniu dzięki własnym nakładom finansowym Miasta i Gminy Krotoszyna.

Gmina prowadzi obecnie 6 przedszkoli, 16 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 14 szkół podstawowych i 8 gimnazjów. W przedszkolach działają ogółem 32 oddziały o zróżnicowanym czasie pracy - od pięciu do dziesięciu godzin dziennie. Istotnym elementem organizacji pracy krotoszyńskich przedszkoli są "oddziały integracyjne", w których wychowywaniem przedszkolnym wspólnie z dziećmi zdrowymi objęte są dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W dwóch krotoszyńskich przedszkolach - Przedszkolu nr 6 przy ul. Sienkiewicza i Przedszkolu nr 7 na osiedlu Korczaka - funkcjonuje łącznie 5 takich oddziałów. Począwszy od roku 2008 w Przedszkolu nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi przy ul. Sienkiewicza prowadzone są również zajęcia dla dzieci zakwalifikowanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną bądź specjalistyczną do uczestnictwa w terapii z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju. Wskaźnik dostępności do opieki przedszkolnej w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w wieku przedszkolnym na terenie Miasta i Gminy Krotoszyna od kilku lat przekracza 70%, sięgając tym samym do poziomu wskaźnika europejskiego.

Spośród 14 szkół podstawowych 5 działa w mieście, natomiast 9 pozostałych to szkoły wiejskie. Uwzględniając stan organizacyjny należy podkreślić, że 6 podstawówek działa łącznie z gimnazjami w zespołach szkół (Zespół Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Krotoszynie, Zespół Szkół nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, Zespół Szkół nr 3 w Krotoszynie, Zespół Szkół w Benicach, Zespół Szkół w Chwaliszewie i Zespół Szkół w Orpiszewie). Na ogólną liczbę 137 oddziałów klas I - VI w szkołach podstawowych 10 to oddziały integracyjne - zapewniające naukę uczniom zdrowym wspólnie z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W 11 oddziałach sportowych, które prowadzone są w 4 szkołach podstawowych, uczniowie mają szansę rozwijania swojej sprawności ruchowej i doskonalenia umiejętności w zakresie takich dyscyplin jak pły-

wanie, piłka nożna, siatkowa czy koszykowa. W 8 gimnazjach, z czego 3 działają w zespołach szkół na wsiach i tyle samo w zespołach szkół na terenie miasta, funkcjonuje 71 oddziałów.

Mając na względzie zachowanie kontynuacji kształcenia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi po ukończeniu przez nich szkoły podstawowej w Gimnazjum nr 3 w Zespole Szkół nr 1 i Gimnazjum nr 5 w Zespole Szkół nr 2 organizowane są oddziały integracyjne. W tych gimnazjach również prowadzone są oddziały sportowe.

Gimnazjum nr 2 w Krotoszynie dodatkowo prowadzi również organizację oddziałów przysposabiających do pracy zawodowej, w których uczniowie z trudnościami wychowawczymi mają możliwość ukończenia gimnazjum i zdobycia przygotowania zawodowego. W klasach I-III łącznie działa 5 takich oddziałów.

W latach dziewięćdziesiątych organizowano Olimpiadę Wiedzy o Ziemi Krotoszyńskiej. Dziś przedszkola i szkoły korzystają z konkursów ogłaszanych w ramach projektów unijnych i krajowych, wzbogacając zakres swojej działalności edukacyjnej, wychowawczej, sportowej i opiekuńczej. Krotoszyńska oświata uczestniczy w projekcie "Comenius". Skupia się on na międzynarodowej wymianie doświadczeń w zarządzaniu tą sferą działalności gminnej. Prowadzona wymiana międzynarodowa między szkołami stanowi również dla uczniów doskonałą możliwość poznania nowych miejsc i nauki języków obcych. W Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 organizowane są kolonie dla polskich dzieci z Mejszagoły na Litwie. W lipcu 1997 r. zorganizowano wypoczynek letni dla dzieci z Kłodzka, których rodziny dotknięte zostały powodzią.

Miasto i Gmina Krotoszyn jest również organem dotującym działalność Przedszkola Publicznego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety w Krotoszynie i Niepublicznego Gimnazjum w Krotoszynie.

W styczniu 2007 roku w porozumieniu z samorządem Koźmina Wielkopolskiego, Sulmierzyc, Rozdrażewa i powiatu krotoszyńskiego utworzony został w Krotoszynie Samorządowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

2. Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera

Mimo rozwoju nowoczesnych technik przekazu biblioteka pozostaje nadal ważnym źródłem wiedzy dla wszystkich tych, którzy pragną rozszerzać swe horyzonty intelektualne. W 1993 Krotoszyńską Bibliotekę Publiczną im. Arkadego Fiedlera wpisano do Rejestru Instytucji Kultury Urzędu Miasta i Gminy Krotoszyn. Dzięki porozumieniu ze starostwem powiatowym od roku 1999 pełni ona także rolę biblioteki powiatowej. Jej działalność to nie tylko swobodny dostęp do regałów z książkami, to także spotkania z ich autorami, z których najbardziej znaną postacią była dawna mieszkanka Krotoszyna, pisarka Katarzyna Grocho-

la. Lekcje biblioteczne, wystawy książkowych nowości, obrazów i innych zbiorów, konkursy plastyczne, wiedzy o książkach, prelekcje, odczyty i wieczory literackie - oto działalność biblioteki. Z jej pokaznego zbioru, różnego rodzaju usług bibliotecznych oraz imprez kulturalnych korzysta rocznie około 56 tys. osób. Rocznie rejestruje się około 6 tys. czytelników, którzy wypożyczają około 200 tys. książek. Jej filie znajdują się w Krotoszynie, Kobiernie, Orpiszewie, Biadkach, Chwaliszewie i Benicach. Jest siedzibą Towarzystwa Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej, Stowarzyszenia "RAZEM", krotoszyńskiego oddziału Polskiego Związku Niewidomych, Związku Więźniów Represjonowanych Okresu Stalinowskiego, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Zarządu Głównego Osób Niepełnosprawnych "INTEGRACJA", Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Bractw Optymalnych im. Wł. Sedlaka oraz Stowarzyszenia Pacjentów Primum Non Nocere Oddział Krotoszyn. W latach 1992 i 1993 miała miejsce wymiana bibliotekarzy z holenderskim Brummen. Od roku 2002 biblioteka bierze udział w akcji "Cała Polska czyta dzieciom". Pod koniec 2004 roku zostało tutaj otwarte Gminne Centrum Informacji. Projekt jego utworzenia w ramach rządowego programu "Pierwsza praca" gmina złożyła w Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Jest to pracownia multimedialna wyposażona w kilka stanowisk komputerowych ze stałym łączem internetowym. Centrum ma pomóc w wyrównywaniu szans życiowego startu absolwentom szkół z małych miejscowości, ułatwia także bezrobotnym poszukiwanie pracy. Dużą liczbę odwiedzających stanowią uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którzy poszukują informacji na portalach edukacyjnych. Z organizowanych kursów i szkoleń korzystają przede wszystkim osoby bezrobotne. Biblioteka współpracowała z zagranicznymi gminami partnerskimi Krotoszyna.

W roku 2006 obchodzono 60-lecie istnienia biblioteki. Dyrektorem biblioteki jest obecnie Ewa Bukowska. W latach 1997-2006 była nim Zofia Kuźnicka, a w latach 1985-1997 Anna Głapiak.

W 2009 roku biblioteka przystąpiła do Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Bibliotek podpisując trójstronną umowę pomiędzy Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Warszawie a Urzędem Miejskim w Krotoszynie.

3. Muzeum Regionalne im. Hieronima Ławniczaka

Gmina odpowiada nie tylko za przekazywanie ale także za zachowanie dziedzictwa kulturowego. W latach 1991-2002 i w 2008-2009 remont zabytkowego budynku poklasztornego, który znacznie poprawił warunki w jakich muzeum prezentuje i przechowuje zgromadzone w nim eksponaty. Muzeum, założone w roku 1957 i przez ponad 50 lat prowadzone przez Zarząd Oddziału PTTK w Krotoszynie, decyzją tegoż oddziału zostało przekazane z dniem 1 stycznia 1999 r.

samorządowi Krotoszyna. Przeprowadzone etapami prace remontowe nie tylko przywróciły muzealnym wnętrzom ich pierwotny zabytkowy klimat, ale umożliwiły też powiększenie i modernizację ekspozycji stałych. Dzięki instalacji systemów alarmowych, przeciwpożarowego i sygnalizacji włamania poprawił się też stan bezpieczeństwa zbiorów. Obecnie ekspozycja stała mieści się w pięciu salach i na korytarzu klasztornym o łącznej powierzchni 350 m². Składa się z trzech zasadniczych działów tematycznych, z których najważniejsze to dzieje miasta Krotoszyna (1415-1945) oraz dawna, tradycyjna kultura ludowa ziemi krotoszyńskiej. Powstała też niewielka galeria plastyczna, która prezentuje prace malarzy i grafików z okresu od początku XX w. do współczesności związane tematycznie bądź przez osobę twórcy z regionem krotoszyńskim.

Organizowane przez muzeum wystawy czasowe o bardzo różnej tematyce przypominały najważniejsze wydarzenia z naszej dalszej i bliższej historii: powstanie wielkopolskie, kampanię wrześniową, dzieje krotoszyńskiego harcerstwa i krotoszyńskiej oświaty, wizyty papieskie i wiele innych. Przybliżały też kulturę odległych krajów i narodów (Chiny, Nowa Gwinea), ukazywały Krotoszyn na starych fotografiach, prezentowały dzieła malarstwa i rzeźby (także z zagranicy) oraz najnowsze wydarzenia kulturalne (wystawa kostiumów i rekwizytów z filmu "Ogniem i mieczem"). W latach 1999-2009 muzeum zorganizowało łącznie 86 wystaw czasowych poświęconych prehistorii i historii, sztuce, etnografii, fotografii i przyrodzie oraz współpracy międzynarodowej. Obejrzało je ponad 67 tys. osób.

Działalność muzeum nie ogranicza się do przywoływania przeszłości poprzez gromadzenie i eksponowanie jej pamiątek. To także kultywowanie tradycji regionu i naszego narodu poprzez lekcje muzealne, konkursy dla najmłodszych, spotkania z ludźmi nauki i kultury, wieczory poetyckie, pokazy filmowe. W ostatnim dziesięcioleciu muzeum przygotowało i przeprowadziło ponad 1200 lekcji na tematy regionalne dla ponad 31 tysięcy uczestników, zorganizowało 75 spotkań; prelekcji i wykładów na tematy historyczne, etnograficzne, wieczorów poetyckich i pokazów filmowych, 11 konkursów dla dzieci i młodzieży o tematyce historycznej, etnograficznej i literackiej. Do ważnych wydarzeń kulturalnych należały dwie edycje, w roku 2008 i 2009, widowiska historycznego "Święto 56 Pułku Piechoty Wielkopolskiej".

Muzeum ma na swoim koncie kilkanaście cennych wydawnictw, z których największym powodzeniem cieszy się album archiwalnych pocztówek "Pozdrowienia z Krotoszyna. Gruss aus Krotoschin".

Każdego roku dokonuje się opracowań setek eksponatów, wykonuje się wpisy do inwentarzy muzealnych, zakłada karty katalogowe i ewidencji zabytków, wykonuje dokumentacje fotograficzne. Od 1999 roku odnotowano znaczny wzrost liczby muzealiów, zbiorów bibliotecznych i archiwalnych. W tej chwili

zbiory muzeum liczą ponad 5600 zabytków (wzrost o 1375 pozycji inwentarzowych), a zbiory biblioteczne ponad 4200 pozycji (wzrost o 1330). Część z nich od roku 2004 udostępniana jest w internecie..

Ważnym zadaniem muzeum jest zachowanie pamiątek przeszłości dla potomnych. W ciągu ostatnich dziesięciu lat, dzięki pomocy finansowej samorządu a także Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wykonano w specjalistycznych pracowniach konserwację 30 eksponatów, między innymi archiwalnych map i planów Krotoszyna, rzeźb ludowych oraz sztandarów.

Dyrektorem muzeum jest Helena Kasperska. W latach poprzednich był nim Hieronim Ławniczak, patron muzeum, jego współzałożyciel, wybitny regionalista, działacz społeczny i kulturalny.

4. Miejsca pamięci narodowej

Uzupełnieniem działalności muzealnej jest dbałość samorządu o miejsca pamięci narodowej, związane z wydarzeniami o dużym znaczeniu dla historii Krotoszyna i jego mieszkańców. W roku 1992 na cmentarzu parafialnym stanął wykonany przez Andrzeja Opalińskiego Krzyż Katyński z nazwiskami 49 oficerów WP i policjantów Ziemi Krotoszyńskiej, jeńców sowieckich obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszowie, zamordowanych przez NKWD wiosną 1940 roku. W tym samym 1992 roku na cmentarzu parafialnym w Krotoszynie odbyła się uroczystość poświęcenia pomnika na zbiorowej mogile żołnierzy antykomunistycznego podziemia z oddziału "Bora". Upamiętnienia doczekały się też osoby zamordowane i represjonowane okresu stalinowskiego. W 1997 roku na budynku dawnego więzienia przy ul. Kołłątaja odsłonięto tablicę ku Ich czci. W 2005 roku na skraju lasu u zbiegu ulic Gajowej i Bolewskiego powstał szaniec upamiętniający pierwszą bitwę 56 Pułku Piechoty Wlkp. podczas II wojny światowej. Na frontowej ścianie ratusza w listopadzie 2005 roku usytuowano tablicę pamiątkową na cześć zamordowanych w niemieckich więzieniach i obozach przywódców Polskiego Państwa Podziemnego w powiecie krotoszyńskim. Odnowiono kwaterę wojskową na cmentarzu parafialnym. Do najnowszych obiektów przypominających o naszej historii należy pomnik Wolności na odmienionym i upiększonym placu Jana Pawła II. Odrestaurowano pomnik Powstańców Wielkopolskich i pomnik 56 Pułku Piechoty Wielkopolskiej. Trwa renowacja pomnika 6 Pułku Artylerii Lekkiej. Wszystkie te miejsca, choć związane są z historią, stanowią zarazem ważną część świadomości współczesnych mieszkańców naszej gminy. Pozwalają zachować poczucie tożsamości, decydują o naszym systemie wartości, wzmacniają poczucie przynależności do narodu polskiego i uświadamiają, że krotoszyńska społeczność jest jego niewielką, ale integralną częścią. Poczucie patriotyzmu lokalnego symbolizuje flaga z herbem Krotoszyna i hejnał,

które przyjęła Rada Miejska pierwszej kadencji. Znaczenie, jakie krotoszyńska społeczność przypisuje przeszłości naszego narodu, zawdzięczamy obecności wśród radnych kolejnych kadencji historyków, z których najdłużej w Radzie Miejskiej zasiada Edward Jokiel. Pamiętając, jak ważna jest dla nas teraźniejszość, historycy uświadamiali nam, że to przeszłość wyznaczyła naszą tożsamość i określa naszą przyszłość.

5. Krotoszyński Ośrodek Kultury

Ustawa o samorządzie terytorialnym z marca 1990 roku sprawiła, że odpowiedzialność za przedsięwzięcia kulturalne przejął samorząd. Jej ramy określiła przyjęta w roku następnym ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, która sprawiła, że Krotoszyński Ośrodek Kultury stał się instytucją samorządową, podlegającą Radzie Miejskiej. Ośrodek odpowiadał za przygotowanie do Dni Ziemi Krotoszyńskiej, które pierwotnie odbywały się na Małym Rynku. Po roku 1990 zostały one przemianowane na Dni Krotoszyna i przeniesione najpierw na rynek, a w następnych latach na Błonie. W 1992 roku KOK przejął kino od Okręgowego Przedsiębiorstwa Rozpowszechniania Filmów w Poznaniu, dzięki czemu nie uległo ono likwidacji i do dziś jest ważną częścią codziennego życia kulturalnego miasta, dysponując w obecnej chwili najwyższej jakości techniką projekcji i komfortem sali. Jest nie tylko miejscem seansów filmowych, w tym seansów w ramach Dyskusyjnego Klubu Filmowego imienia Zygmunta Kałużyńskiego, ale ze względu na odnowioną w roku 2004 i przestronną salę także miejscem wielu ważnych wydarzeń artystycznych. Tutaj odbyła się część uroczystości, związanych z obchodami dwudziestolecia samorządu terytorialnego. W roku 2000 KOK przeniósł się do nowej siedziby na terenie byłej jednostki wojskowej. W roku 2001 powstał Zespół Tańca Ludowego "Krotoszanie", kilka lat później Klub Fotograficzny "Blenda" i wiele kolejnych sekcji i klubów. W roku 2002 powstało studio nagrań "Świat kabli", w roku 2008 - pracownia ceramiczna, a w roku 2009 dokończono kolejny etap remontu kina. KOK prowadzi też Galerię Sztuki "Refektarz" w obiekcie Muzeum Regionalnego. Można było tam obejrzeć wystawy prac czołówki plastyków polskich i plastyków naszego regionu, ale też dzieła takich sław jak Pablo Picasso, Marc Chagall, Joan Miro, Henri Matisse. W ośrodku zatrudnionych jest zaledwie 13 pracowników, a przez jego rozbudowaną ofertę plasuje instytucję w czołówce samorządowych instytucji kultury w aspekcie udziału dochodów własnych w całości budżetu instytucji. W latach 1991-2001 jego dyrektorem był Leszek Ziętkiewicz, a od roku 2001 jest nim Wojciech Szuniewicz.

W Krotoszynie gościły największe sławy życia artystycznego kraju, a dzięki festiwalowi folkowemu światowa czołówka wykonawców tego gatunku. W zajęciach organizowanych przez ośrodek bierze udział prawie 500 osób. Co roku

w kinie odbywa się ponad 600 seansów filmowych, a liczba widzów waha się między 17 000 a 18 000 widzów. Do największych i najważniejszych imprez kulturalnych, przygotowanych przez KOK należał FOLK Fest, w latach 2002-2004 Global Beat a następnie Krotoszyn FOLK Festival, cykl imprez zatytułowany "Krotoszyn z Okrasą", telewizyjny XIII finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Spotkania z Kulturą Chrześcijańską "Pozytywne wibracje", Ogólnopolski Turniej Poetycki "Autoportret jesienny", Ogólnopolski Przegląd Twórczości Dziecięcej o Tematyce Ekologicznej, Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzystwa o Puchar Burmistrza Krotoszyna, Ogólnopolskie Plenery Plastyczne, koncerty "In Regenerationen" (współorganizacja).

6. Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK

Organizowaną przez samorząd działalność kulturalną uzupełniają zainteresowania sportem i aktywnością fizyczną. Ośrodek zajmujący się sportem i rekreacją powstał w sierpniu 1974 roku, nosił wówczas nazwę Powiatowego Ośrodka Sportu, Turystyki i Wypoczynku w Krotoszynie i zarządzał basenami kąpielowymi w Krotoszynie, Koźminie i Zdunach, stadionem sportowym i salą gimnastyczną, Ośrodkiem Wodnym Błonie, polem namiotowym, hotelem komunalnym "Pod Białym Orłem". Gdy w Kaliszu w roku 1975 powstał Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji, ośrodek w Krotoszynie zmienił nazwę na Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, by w roku 1977 roku stać się oddziałem ośrodka wojewódzkiego i zarządzać basenami kąpielowymi w Koźminie i Zdunach, a od roku następnego także budynkiem administracyjno-gastronomicznym na Błoniu. W roku 1982 roku został powołany do istnienia Ośrodek Sportu i Rekreacji. W latach 1985-2007 jego dyrektorem był Ryszard Nowaczyk, od roku 2007 do dnia likwidacji ośrodka w czerwcu 2008 roku zarządzał nim Grzegorz Majchszak. Ośrodek organizował turnieje halowe piłki nożnej, turnieje strzeleckie, mistrzostwa Polski w karate, Bieg Krotosa, Memoriał Pływacki im. Jana Szlachty, pokazy ratownictwa wodnego, turnieje siatkówki plażowej, badmintonu, tenisa stołowego, turnieje szachowe, brydża sportowego, turnieje rekreacyjne, zawody i turnieje szkolne i przedszkolne, zawody Miss Mokrego Podkoszulka i Mistrzostwa w Rzucie Beretem.

Rada Miejska podjęła uchwałę o likwidacji zarówno Ośrodka Sportu i Rekreacji, jak i Krytej Pływalni z Ośrodkiem Rehabilitacyjnym WODNIK i na miejsce obydwu ośrodków powołała do istnienia Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK, łącząc ze sobą istniejące do tej pory niezależnie instytucje zajmujące się różnymi formami aktywności fizycznej. W skład nowego ośrodka wchodzi kryta pływalnia, która jest zarazem siedzibą ośrodka, odkryty basen kąpielowy, hala sportowa na ulicy Młyńskiej, hala na ulicy Sportowej, stadion, skatepark, przy-

stań wodna Błonie oraz pole namiotowe. Dyrektorem Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK został dotychczasowy dyrektor krytej pływalni Jacek Cierniewski.

Kryta Pływalnia z Ośrodkiem Rehabilitacyjnym WODNIK została oddano do użytku w czerwcu 2000 i w ciągu dziesięciu lat istnienia skorzystało z niej około 3 milionów osób. Kompleks składa się z basenu pływackiego o długości 25 m i szerokości 12,5 m, basenu rekreacyjnego dla dzieci, zjeżdżalni wodnej o długości 52,5 m, zjeżdżalni dla dzieci, sauny, solarium i tężni. Atrakcje te urozmaicają bicz wodny, stacje masażu i whirlpoole. Każdego miesiąca basen odwiedza średnio ponad 20 000 osób. Kompleks świadczy usługi rehabilitacji leczniczej i rekreacji wodnej, posiada tężnię solankową, organizuje imprezy rekreacyjne, zawody sportowe, kursy w zakresie sportów wodnych oraz nauki pływania. W 2006 roku oddano do użytku kregielnię. Częścią kompleksu jest także hotel z 54 miejscami noclegowymi i sala konferencyjna. W roku 2001 ośrodek uzyskał nagrodę ŚWIATŁO 2001 na IX Międzynarodowych Targach Sprzętu Oświetleniowego i Osprzętu Elektrycznego, w roku 2007 został nagrodzony za zarządzanie w konkursie "Firma na medal". W roku 2008 pływalnia została laureatem Konsumenckiego Konkursu Jakości i Usług "Najlepsze w Polsce - THE BEST IN POLAND".

Najważniejsze imprezy przygotowywane przez nowy ośrodek to organizowany w czerwcu Bieg Krotosa, Mistrzostwa Świata w Rzucie Beretem z Antenką, mający ponad dwudziestoletnią tradycję Memoriał Pływacki im. Jana Szlachty, rozgrywana w 19 konkurencjach Krotoszyńska Spartakiada Sportowa, turnieje sportowo-rekreacyjne dla przedszkoli i szkół podstawowych o puchar Burmistrza Krotoszyna, Mistrzostwa Szkół Podstawowych i Gimnazjów Miasta i Gminy Krotoszyn w pływaniu, Mistrzostwa Amatorów w pływaniu, Walentynkowe Zawody dla Par, w których dystans trzeba pokonać trzymając się za ręce, Pływackie Mistrzostwa Rodzeństw, Spartakiada Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Warsztatem Terapii Zajęciowej, mityngi pływackie, Mistrzostwa Powiatu w Sztafetach Drużynowych, memoriał im. Macieja Sroczyńskiego we współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym "Piast", pokazy sztuki nurkowania. Co miesiąc z nauki pływania korzysta około 6 tysięcy uczniów w ramach zajęć wychowania fizycznego. Trenują tutaj także członkowie Klubu Sportowego "Krotosz" oraz Uczniowskiego Klubu Sportowego "Piast". Ośrodek organizuje także kursy nauki pływania, kursy na pletwonurków i ratowników wodnych. Prowadzi także zajęcia z aqua aerobiku.

7. Warsztat Terapii Zajęciowej

Członkami samorządowej wspólnoty są także osoby wymagające szczególnej opieki i zrozumienia, osoby niepełnosprawne. Aby pomóc im w odnalezieniu własnego miejsca w społeczności, samorząd Krotoszyna podjął decyzję o

utworzeniu Warsztatu Terapii Zajęciowej. Fundamentem prawnym, na którym opiera się jego działalność, jest ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Uroczyste otwarcie krotoszyńskiej placówki miało miejsce 17 grudnia 1998 roku. Wówczas terapią zajęciową warsztat objął 25 uczestników, w każdej grupie terapeutycznej zakwalifikowano po 5 uczestników na podstawie wskazań do terapii zajęciowej, zawartych w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności. Nad całością procesu aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych czuwa wysoko wyspecjalizowany zespół pracowników, całym sercem oddanych swoim zadaniom. Dla każdego uczestnika Rada Programowa opracowuje indywidualny program rehabilitacji obejmujący rehabilitację ruchową, psychospołeczną, kształtowanie zaradności życiowej i ścisły kontakt z rodzicami. Jako pierwsze powstały pracownie przygotowujące uczestników do aktywności życiowej - gospodarstwa domowego, plastyczna, rękodzielnicza, techniczna i komputerowa. Dla wielu podopiecznych zajęcia w WTZ to pierwszy kontakt z nożyczkami, nożami kuchennymi czy komputerem.

Z czasem placówka znalazła akceptację społeczną, ludzie przestali bać się "inności" podopiecznych ośrodka. Pomogły w tym liczne kampanie społeczne, imprezy integracyjne, zawody sportowe i stała obecność niepełnosprawnych w środowisku lokalnym. W 2002 roku zostały utworzone dwie kolejne pracownie - literacko-teatralna oraz ogrodniczo-bukieciarska, a w 2003 roku powstały dodatkowe pracownie gospodarstwa domowego i rękodzielnicza w Łagiewnikach koło Kobyłina. W roku następnym otwarto pracownię ogrodniczą, w 2005 - techniczną, a w roku 2010 - komputerową. Każda pracownia to miejsce dla kolejnych 5 niepełnosprawnych. Obecnie do WTZ Krotoszyn uczęszcza 60 osób niepełnosprawnych w wieku od 18 do 55 lat. Pracuje dla nich 12 terapeutów, 2 fizjoterapeutów, psycholog, pielęgniarzka, 2 pracowników księgowości, doradca zawodowy, kierowca, 2 sprzątaczkę, a całym zespołem zarządza dyrektor, którym od początku jest Paweł Kaczmarek.

Z biegiem lat Warsztat Terapii Zajęciowej skierował swoje działania na rehabilitację zawodową, przygotowującą do podjęcia pracy. Każda pracownia dokładniej określiła swój profil i realizuje swój plan pracy. Uczestnicy stworzyli własny samorząd, współorganizują kiermasze, na których sprzedają wykonane przez siebie prace. Można ich spotkać podczas Dni Krotoszyzna, imprez integracyjnych, dożynek, zawodów sportowych. Organizują własne zawody - Pływacką Spartakiadę dla niepełnosprawnych. Kilku uczestników WTZ Krotoszyn tworzy zespół wokalny-instrumentalny "DaMyradę", który nagrał już 2 płyty. Podopieczni działają także w Centrum Wolontariatu Ziemi Krotoszyńskiej i w Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych.

W 2007 roku Warsztat Terapii Zajęciowej, wzorując się na wrocławskim modelu programu Trener, wprowadził system zatrudnienia wspomaganego dla niepełnosprawnych, a rok później przekształcił pracownię plastyczną w zawodową. Model ten zadaje kłam przekonaniu, że niepełnosprawni nie potrafią być aktywni zawodowo. Ich postawa charakteryzuje się ogromną motywacją, co rekompensuje niskie wykształcenie. Rzetelnie i dokładnie wykonują swoje obowiązki, ponieważ sama praca stanowi dla nich awans zawodowy. W ciągu 3 ostatnich lat aż 10 podopiecznych podjęło zatrudnienie, 5 skorzystało z programu zatrudnienia wspomaganego, 2 uczestników pracuje na wolnym rynku pracy a 3 osoby znalazły zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Koźminie. 1 osoba podjęła roczny staż, a 2 kolejne odbywają szkolenie stanowiskowe. Planuje się kolejne szkolenia. Podopieczni WTZ odnoszą sukcesy nie tylko na gruncie zawodowym. Jeden z nich założył rodzinę i został ojcem. Więcej o ośrodku można przeczytać na stronie www.wtz.krotoszyn.pl.

8. Pomoc społeczna

Gmina zobowiązana jest do pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Jej udzielaniem zajmuje się Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, funkcjonujący od maja 1990 roku. Od początku jego dyrektorem jest Teresa Steplewska. Pomoc świadczona jest w formach pieniężnych oraz niepieniężnych finansowanych zarówno z budżetu gminy jak i z budżetu państwa. Od 1997 roku ośrodek prowadzi noclegownię dla bezdomnych. Od roku 2004 realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, natomiast od 2005 zajmuje się realizacją świadczeń alimentacyjnych. Ośrodek ma własną stronę internetową. Praca socjalna prowadzona jest przez pracowników socjalnych mających bezpośredni kontakt z osobami potrzebującymi pomocy. Udzielają oni wsparcia w ramach własnych kompetencji w formie porad, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, ważnych spraw bytowych, pomagają w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem. Pieniężnej pomocy ze środków społecznych udziela się między innymi w przypadku sieroctwa, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, alkoholizmu, narkomanii lub klęski żywiołowej. Pomocą ośrodka objęte są rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej z powodu ubóstwa, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i przemocy w rodzinie. Ubóstwo i brak pracy to dwie najważniejsze przyczyny powodujące konieczność świadczenia pomocy socjalnej. Wsparcie finansowe może przybrać postać renty socjalnej, zasiłku stałego, gwarantowanego zasiłku okresowego, celowego oraz świadczeń dla kobiet w ciąży. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca również składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Renty socjalne i różne rodzaje zasiłków, wypłacane z funduszy, pozyskiwanych od państwa, od gminy, ze środków pań-

stwowego Funduszu Kombatanów oraz od sponsorów, mają pomagać mieszkańcom żyjącym w biedzie lub bezrobotnym. Ale pieniądze to przecież nie wszystko. Niezależnie od tego, jak wysokie są dochody rodzin, każda ma prawo do poradnictwa prawnego i psychologicznego. Ośrodek opiekuje się także na co dzień osobami starszymi, samotnymi i schorowanymi, zajmuje się dożywianiem dzieci z rodzin najuboższych, odpowiada za noclegownię dla osób bezdomnych, organizuje wakacyjne wyjazdy dzieci najuboższych i turnusy rehabilitacyjne. Jest jednym z najważniejszych ogniw systemu pomocy społecznej, do którego należą także stowarzyszenia, fundacje, pedagodzy szkolni i kuratorzy. Ośrodek współpracuje z Ligią Obrony Kraju, Polskim Czerwonym Krzyżem, Towarzystwem Przyjaźni Krotoszyn - Mejszagoła, policją, urzędem miejskim, Krotoszyńskim Ośrodkiem Kultury, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Sądem Rejonowym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Dzięki darczyńcom, którzy gotowi są finansowo wspomóc pracę ośrodka, możliwe jest organizowanie spotkań wigilijnych, zbiórek odzieży, zajęć wakacyjnych czy rajdów rowerowych.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest autorem "Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych miasta i gminy Krotoszyn na lata 2007-2013", a od 2009 roku pozyskuje środki unijne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego z przeznaczeniem na integrację i aktywizację społeczną osób pozostających bez pracy.

Centrum Sportu i Rekreacji "WODNIK".

Uroczystości na szancku ku czci poległym żołnierzom 56 Pulku Piechoty.

*"Święto 56 Pulku Piechoty Wielkopolskiej" - 31 sierpnia 2008 r.
Przeгляд wojska pod krotoszyńskim ratuszem.*

Uczestnicy i pracownicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2008 r.

Tydzień Bibliotek w 2008 r.

VI

Działalność, rad osiedli i sołectw

W wypełnianiu ustawowych zadań przez samorząd istotne znaczenie odgrywa także działalność rad osiedli i sołectw współtworzących strukturę gminnej samorządności. Przedstawiciele tych organów są obecni na posiedzeniach rady miejskiej, zabierają głos, zwracając radnym uwagę na sprawy istotne dla osiedlowych i wiejskich społeczności. Na spotkaniach z mieszkańcami miasta i wsi przekazują najistotniejsze informacje dotyczące planowanych przez radę przedsięwzięć. Przedstawiciele osiedli i sołectw decydują o podziale środków finansowych przyznanych z budżetu gminy. Pieniądze przeznaczają często dla znajdujących się na ich terenie szkół i przedszkoli, dzięki temu szkoły otrzymują sprzęt sportowy, staje się możliwa organizacja szkolnych imprez i festynów. Rady osiedli składają wnioski dotyczące poprawy stanu dróg, ulic i placów zabaw, remontów chodników, zmian w oznakowaniu ulic, spraw mieszkaniowych, budowy szkolnych boisk sportowych. Wypowiadają się na temat kanalizacji. Rada Miejska i Burmistrz zasięgają opinii rad w kwestiach dotyczących nazewnictwa krotoszyńskich placów i ulic oraz dokumentów ważnych z punktu widzenia przyszłego rozwoju gminy, takich jak "Strategia rozwoju Miasta i Gminy Krotoszyn do roku 2014", "Plan rozwoju lokalnego" czy też "Wieloletni plan inwestycyjny". Rady zajmują się także problemami młodzieży, dostrzegają niebezpieczeństwo szerzącej się wśród nich narkomanii. Na spotkania zapraszani są przedstawiciele policji oraz gminnych i powiatowych władz samorządowych.

Także członkowie rad sołeckich decydują o podziale przyznanych z budżetu gminy pieniędzy, wydając je na utrzymanie wiejskich obiektów i ich remonty, formułują różne wnioski pod adresem władz miasta, zapraszani są do wyrażania własnych opinii i do konsultacji. Znaczna część pieniędzy samorządy wiejskie przeznaczają na utrzymanie i remont dróg, zachowanie w jak najlepszym stanie wiejskich świetlic i domów kultury oraz zakup ich wyposażenia. Kupują materiał i przeprowadzają remonty i budowy chodników, kupują kontenery na śmieci dla mieszkańców wsi, przeznaczają pieniądze na działalność szkół i przedszkoli. Pieniądze od rad otrzymują także Ochotnicze Straże Pożarne i Ludowy Związek Sportowy. Rady sołeckie nie ograniczają się tylko do wydawania pieniędzy i zachęcania mieszkańców do prac społecznych. Są one także animatorami życia kulturalnego, patronują wielu uroczystościom, dbają o integrację mieszkańców. Wsie organizują odprowadzane z pięknym ceremoniałem dożynki, przygotowują jasełka Bożonarodzeniowe połączone ze spotkaniami noworocznymi. Rady pomagają w przygotowaniu świąt kościelnych, organizują wieczorki z okazji Dnia Kobiet, organizują spotkania z parlamentarzystami, przygotowują jubileusze Ochotniczych Straży

Pożarnych i Kół Gospodyń Wiejskich. Przygotowują także konkursy na najpiękniejszy ogródek kwiatowy, organizują wycieczki, wyjazdy na wystawy rolnicze, rajdy rowerowe i spotkania towarzyskie. Ich zasługą jest organizacja festynów rodzinnych, turniejów szachowych i warcabowych, turniejów tenisa stołowego. Przedstawiciele społeczności wiejskiej pamiętają także o tradycji i organizują zjazdy zespołów folklorystycznych, przygotowują przeglądy zespołów muzycznych, zachęcają mieszkańców wsi do udziału w zabawach sylwestrowych, pamiętają o emerytach, przeprowadzają zbiórki charytatywne, organizują pikniki rodzinne, zabawy gwiazdkowe i spotkania opłatkowe. Wszystkie te wydarzenia składają się na obraz inwestycyjnej, kulturalnej, sportowej i edukacyjnej działalności rad osiedli i rad sołeckich. Są one jednym z ważnych ogniw samorządowej wspólnoty, przyczyniając się do wzmocnienia więzi łączących jej członków.

VII Promocja

Celem wszystkich działań promocyjnych jest "sprzedaż" potencjału, jaki reprezentuje Miasto i Gmina Krotoszyn w zakresie gospodarki, kultury i turystyki i stworzenie takiego jej wizerunku, który przekona odbiorców informacji o korzyściach wynikających z prowadzenia działalności na jej terenie. Odbiorcami przekazu informacyjnego są mieszkańcy, biznesmeni, inwestorzy i turyści. Instrumenty służące promocji to foldery, informatory, materiały wideo, kalendarze, strona internetowa, ulotki, plakaty, zaproszenia, przedmioty codziennego użytku z wizerunkiem krotoszyńskiego herbu. Formą promocji jest także finansowe wspieranie klubów sportowych i stowarzyszeń, których działania popularyzują nasze miasto w Polsce i na świecie. Zasadniczym celem promocji jest tworzenie wizerunku Krotoszyna jako miasta rozwijającego się w każdej dziedzinie, miasta otwartego i wiarygodnego. Celem promocji pozostaje tworzenie takiego obrazu gminy, który ukaże jej niepowtarzalność, przekona osoby z zewnątrz o walorach regionu, a wśród mieszkańców stworzy poczucie tożsamości z miejscem, w którym żyją i pracują.

W latach 1996, 1997 i 2000 Krotoszyn uczestniczył w wystawie gospodarczej Miast Polskich "Invest City" w Poznaniu. Celem tych targów była promocja miast i regionów oraz poszukiwanie firm, gotowych inwestować w gminach. W 1998 roku braliśmy udział w zorganizowanej w Warszawie wystawie "Godła i Barwa Polski Samorządowej". W tym samym roku byliśmy także współorganizatorem teleturnieju "Przewodnik" emitowanego na antenie telewizji wrocławskiej. Jego tematem była podstawowa wiedza o miastach naszego regionu.

Drużyna z Krotoszyna wygrała w finale. W 1998 roku w telewizji Poznań wyemitowano trzyczęściowy program o historii, kulturze i gospodarce Krotoszyna. O gminie była także mowa w regionalnych audycjach radiowych. Artykuły promocyjne ukazywały się w "Gazecie Poznańskiej", "Głosie Wielkopolskim" i "Ziemi Kaliskiej". W latach następnych kadencji materiały promocyjne na temat miasta i gminy ukazywały się w takich czasopismach, jak: "Rzeczypospolita", "Nieruchomości Plus", "Panorama Polskich Miast", "Polish Business Magazine", "Gazeta Poznańska" oraz "Panorama inwestycji powiatów, miast i gmin zachodniej i środkowej Polski". Ostatnia kadencja to teksty publikowane w czasopismach i gazetach takich jak: "Fakt", "Fakty. Magazyn Gospodarczy", "Polish Business Magazine - Poland for Investors", "Ziemia Kaliska", "Głos Wielkopolski", "VIP Polityka Biznes Fakty", "Aktualności. Wydawnictwo Targowe", "Informacje Regionalne", miesięcznik "Welcome to Poznań & Wielkopolska", "Gazeta Prawna", "Gazeta Samorządu i Administracji", "Panorama Miast i Gmin". Tekst promocyjny zamieściliśmy także w "Przewodniku po Kazachskim Rynku". Pod koniec 2002 roku został wydany dwujęzyczny album pocztówek "Pozdrowienia z Krotoszyna", wznowiany w następnych latach, ostatnio w roku 2010. W roku 2003 opracowano nowy folder, zawierający najistotniejsze informacje o historii, kulturze, współpracy międzynarodowej i gospodarce miasta. W roku 2004 została przygotowana oferta inwestycyjna Krotoszyna, uwzględniająca tereny należące do miasta i gminy jak również do osób prywatnych. Na początku roku 2006 zaktualizowane opracowanie sporządzono także w wersji elektronicznej i rozesłano do instytucji biznesowych oraz do kilkudziesięciu europejskich i azjatyckich firm z branży motoryzacyjnej. Oferta znalazła się także w banku danych Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz w innych instytucjach, związanych ze sferą gospodarki. Od roku 2005 wydajemy broszurę, prezentującą budżet miasta i gminy. Od roku 2008 współpracujemy z Klubem Serwisu Samorządowego, dostarczając informacji prezentowanych na portalu internetowym. Źródłem bezpośredniej informacji o życiu krotoszyńskiego samorządu jest od roku 1998 strona internetowa. Na lokalnym rynku wydawniczym pojawiają się popularnonaukowe i artystyczne pozycje książkowe, płyty CD, kasyety i materiały wideo utrwalające nasze dziedzictwo kulturowe bądź też zawierające ogólną prezentację miasta i gminy. Towarzystwo Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej wydaje kolejne tomy serii "Krotoszyn i okolice". W roku 2008 ukazał się przygotowany przez Krotoszyńskie Towarzystwo Kulturalne 16 zeszyt "Regionaliów Krotoszyńskich", będący hołdem mieszkańcom miasta i gminy złożonym pamięci Jana Pawła II. Sfinansowano broszurę w języku polskim i niemieckim, promującą regionalne smakołyki. W roku 2007 i 2008 przygotowano i emitowano

wano w telewizji regionalnej materiał pokazujący realizowane przez Krotoszyn inwestycje. We wrześniu 2009 roku telewizja Wrocław w serii "Gdzie na weekend?" wyemitowała kilkunastominutowy program poświęcony naszemu miastu. Od stycznia 2004 roku samorząd krotoszyński dysponuje własnym czasopismem "Informacje Samorządowe", w którym mieszkańcy gminy dwa razy w miesiącu znajdują zawsze aktualne wiadomości, dotyczące najważniejszych uroczystości, działalności różnych organizacji, przeprowadzanych i planowanych przez gminę inwestycji i remontów.

W latach 2004-2008 braliśmy udział w ogólnopolskim konkursie promującym wzory i doświadczenia, pomocne samorządowi w pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych. Konkurs nosi nazwę Gmina Fair Play. Startując w nim, uzyskaliśmy tytuł Gmina Fair Play - Certyfikowana Lokalizacja Inwestycji oraz "Złotą Statuetkę". Jakość naszych rozwiązań elektronicznych i komputerowych poświadczył w roku 2007 certyfikat Legalności Microsoft oraz certyfikat "Jestem Legalny". Otrzymaliśmy także certyfikat "Wielkopolska Jakość", przyznany za efektywność w realizacji zadań jednostki administracyjnej, dbałość o rozwój miasta oraz podnoszenie standardów jakości życia mieszkańców. W roku 2007 gmina uczestniczyła w konkursie "Gospodarczo-Samorządowy HIT Wielkopolski" i otrzymała tytuł "Hit Regionów 2007" za utworzenie podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Polski Klub Infrastruktury Sportowej przyznał Krytej Pływalni "Wodnik" jedno z pięciu ogólnopolskich wyróżnień w kategorii "Użytkownik obiektów sportowych i rekreacyjnych" za wzorowe utrzymanie obiektu i realizację programów sprzyjających rozwojowi sportu i rekreacji dzieci i młodzieży. Ten sam obiekt otrzymał certyfikat w ramach VII edycji Konsumentckiego Konkursu Jakości Usług "Najlepsze w Polsce" - "THE BEST IN POLAND" organizowanego przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego, Wielkopolskie Zrzeszenie Handlu i Usług oraz Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą. Pływalnia otrzymała wyróżnienie dzięki głosom czytelników "Głosu Wielkopolskiego", słuchaczom Radia Merkury oraz użytkownikom internetu. W ogólnopolskim konkursie "Modernizacja Roku 2007" została nominowana modernizacja szkoły w Kobiernie. W 2007 roku gmina uczestniczyła w Programie Europejskiego Modelu Doskonałości w zakresie sprawdzania i potwierdzania jakości, uzyskała tytuł laureata konkursu i została nagrodzona znakiem Wielkopolska Jakość za efektywność w realizacji zadań jednostki administracyjnej. W roku następnym wzięła udział w X edycji konkursu o Wielkopolską Nagrodę Jakości i zdobyła wyróżnienie za wysoki poziom doskonalenia w zarządzaniu przez jakość. Zajęliśmy 37 miejsce wśród około 800 gmin w "Rankingu Samorządów" przeprowadzonym przez "Rzeczpospolitą".

Krotoszyn promujemy poprzez dziesiątki imprez, odbywających się z udziałem największych sław polskiej estrady. W ostatnich latach miasto było świadkiem występów takich sław, jak Mieczysław Szczepniak, Andrzej Cierniewski, Kasia Kowalska, Stachurski, Szymon Wydra, Doda, Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk", Zespół Pieśni i Tańca "Mazowsze", zespół Myslovitz, Norbi. Gościliśmy także Polską Operę Kameralną, Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia "Amedeus" pod batutą Agnieszki Duczmal czy Poznański Teatr Tańca. W czasie najbliższych Dni Krotoszyna gościć będziemy Marylę Rodowicz, zespół "Dżem", znanego pianistę Andrzeja Stefańskiego, ponownie Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia "Amadeus" z Agnieszka Duczmal. Obydwoje muzycy wywodzą się z Krotoszyna. Koncerty, wydarzenia kulturalne i zawody sportowe były transmitowane przez program drugi Telewizji Polskiej, TVP3 i Polonię. Przygotowujemy także dziesiątki innych przedsięwzięć kulturalnych i sportowych o krajowym i międzynarodowym zasięgu. Plenery malarskie, wystawy, warsztaty artystyczne i pedagogiczne, konkursy poetyckie, festiwale, zawody sportowe, mecze piłkarskie, turnieje taneczne, międzynarodowe spotkania z zagranicznymi partnerami z Niemiec, Holandii, Francji, Litwy, Szwajcarii, a nawet Stanów Zjednoczonych wypełniają wszystkie miesiące każdego roku, angażując czas i energię dziesiątków zapaleńców i sympatyków, dostarczając rozrywki i niezapomnianych wrażeń setkom i tysiącom mieszkańców gminy. Z zapartym tchem śledzą oni występy utytułowanych krotoszyńskich sportowców, stających w szranki w takich dyscyplinach, jak zapasy, sumo, karate, piłka nożna, tenis stołowy, biegi i korbball. W trzech pierwszych dyscyplinach krotoszyńniacy mogą poszczycić się tytułami mistrzów i wicemistrzów Polski, Europy i świata. Krotoszyn promowany jest przez Ludowy Klub Sportowy "Ceramik", Towarzystwo Atletyczne "Rozum", które przejęło zawodników sumo z "Ceramika", kluby sportowe "Astra", "Krotosz", "Basket" i "Sokół Chwaliszew". Promocja miasta to nie tylko sama obecność zawodników z Krotoszyna w wielu miejscach Polski, Europy i świata, ale także pamiątki, gadżety, foldery i filmy poświęcone naszemu miastu, rozdawane wśród uczestników zawodów. Trwałym śladem działań promocyjnych są artykuły prasowe, informacje radiowe i relacje telewizyjne przekazywane na poziomie regionalnym, ogólnopolskim, europejskim a nawet światowym.

Do rozwoju działalności kulturalnej i sportowej znacznie przyczyniają się krotoszyńskie firmy, które część swoich zysków gotowe są oddawać do dyspozycji lokalnej społeczności. Krotoszyńskie zakłady wspierają działalność klubów sportowych, harcerstwa, Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury, uczestniczą w przygotowaniach do Dni Krotoszyna, świadczą darmowe usługi, przekazują potrzebne materiały, dokonują wpłat gotówkowych. Takie zachowanie wynika z poczucia solidarności społecznej, świadomości przynależności do grupy, powiązanej zależnościami, w których poczucie wspólnoty jest ważniejsze niż doraźny zysk finansowy.

12 października 2005 r. Warszawa. Certyfikat Gmina Fair Play dla Krotoszyna. Od lewej: Przewodniczący Rady Miejskiej Wiesław Świca i burmistrz Julian Jok.

13. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Krotoszynie.

Zawodnicy TA Rozum na EXPO 2005 w Japonii.

4 marca 2006 r. Warszawa. Certyfikat akcji Przejrzysta Polska dla Urzędu Miejskiego w Krotoszynie. Od lewej: Franciszek Marszałek - drugi zastępca burmistrza i Urszula Tomaszewska - sekretarz gminy.

Wizyta japońskich dziennikarzy w maju 2005 r.

Pokaz karate - maj 2005 r.

Zawody w tenisie stołowym w III Wojewódzkim Turnieju Klasyfikacyjnym Seniorów w 2006 r.

Zapasy w styczniu 2006 r. o Puchar Polski Seniorów.

VIII

Przedsiębiorczość

Fundamentem wszelkiej działalności kulturalnej i sportowej, wszelkiej działalności w ogóle jest silna gospodarka. Nie inaczej jest w Krotoszynie. Kilka dużych i około 30 średnich firm reprezentuje przemysł metalowy, budowlany, spożywczy, odzieżowy, przemysł wyrobów parafinowych, farmaceutycznych, opakowań drewnianych i opakowań z tworzyw sztucznych. Obrazu krotoszyńskiej gospodarki dopełnia kilkanaście zakładów spółdzielczych; mniejsze zakłady produkcyjne, rzemieślnicze, spożywcze i rolnicze. W roku 1994 największe i najprężniejsze firmy naszego regionu założyły Klub Przedsiębiorców Ziemi Krotoszyńskiej. Jego członkami zostali prezesi, dyrektorzy i właściciele najważniejszych ówczesnych zakładów produkcyjnych i usługowych: Wytwórni Sprzętu Mechanicznego "KROTOSZYN" - S.A., Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego Gembia & Mikstacki, Spółdzielni Rzemieślniczej, Cukrowni Zduny, Zakładów Mięśnych Krotoszyn, Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, Zakładów Mięśnych "Victus", firm "Gabi-Plast" i "JotKEI", Urzędu Rejonowego, Wielkopolskich Tartaków "Biadki", Wielkopolskiego Banku Kredytowego, Browaru Krotoszyn, Przedsiębiorstwa Ceramiki Budowlanej "Cerabud", Przedsiębiorstwa budowlanego "Krodomex", Zakładu Usługowego Sieci Instalacji Sanitarnych Wod. - Kan. i C.O. w Zdunach, firmy "Madar" także w Zdunach, Wytwórni Wyrobów Woskowych "Lumen", firmy "Centnas", Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej i Drukarni Krotoszyńskiej. Pierwszym prezesem stowarzyszenia został Zdzisław Białek. Dziś na jego czele stoi Stefan Nawrocki.

Działalność stowarzyszenia od początku koncentrowała się na wymianie informacji dotyczących polityki zatrudnienia, marketingu, szkolenia kadr oraz kontroli jakości. Klub organizuje spotkania z posłami, senatorami i osobami ze sfery gospodarczej. Jego członkowie spotykają się w prowadzonych przez siebie zakładach, by zaprezentować swe osiągnięcia. Stowarzyszenie, choć zmieniają się wchodzące w jego skład firmy i reprezentujące je osoby, nadal stawia sobie za cel popularyzowanie wiedzy dotyczącej ekonomii i gospodarki oraz uświadamianie mieszkańcom naszej gminy, jak ważna dla funkcjonowania samorządu jest gospodarka. Stowarzyszenie reprezentuje interesy sfery gospodarczej wobec władz samorządowych i wyraża je poprzez swoich radnych w trakcie zajmujących się tymi kwestiami sesji rady Miejskiej lub też w czasie spotkań z burmistrzem, na przykład tradycyjnych spotkań noworocznych, służących poinformowaniu środowisk gospodarczych o planach, zamiarach i perspektywach współpracy tych dwóch sfer życia publicznego oraz wyróżnieniu przedsiębiorstw, których działalność przyczyniła się do umocnienia lokalnej i regionalnej pozycji Krotoszyna.

W 1995 burmistrz Julian Jokś i przedstawiciele sfery gospodarczej założyli stowarzyszenie "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości". Do roku 2003 jego prezesem był Jan Krzywonos, w późniejszych latach byli nimi Jacek Kępa i Karolina Domagalska. Od roku 2008 na jego czele stoi Aleksandra Opalińska. Przez pierwsze lata stowarzyszenie miało swoją siedzibę w Urzędzie Miejskim. Od roku 2007 mieści się ona na ulicy Zdunowskiej. Celem stowarzyszenia od początku była pomoc w rozwijaniu działalności gospodarczej osób fizycznych i małych firm, wspieranie pomysłów zwalczających bezrobocie, promowanie przedsięwzięć gospodarczych i popularyzowanie podstaw przedsiębiorczości. Stowarzyszenie początkowo we współpracy z samorządem gminnym, a później także powiatowym, organizowało Krotoszyńską Wystawę Gospodarczą, której towarzyszył konkurs na Krotoszyński Produkt Roku. Ostatnia miała miejsce w roku 2003. Stowarzyszenie redagowało także "Informator Gospodarczy" - biuletyn, poświęcony popularyzowaniu wiedzy na temat gospodarki i ekonomii. W 1996 roku złożyło projekt pod nazwą "Aktywnym bądź" na konkurs organizowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. Partnerami projektu była gmina, Rejonowy Urząd Pracy i firma "JotKEL". Projekt otrzymał grant w wysokości 7,5 tys. ECU. Powstał także Krotoszyński Fundusz Gwarancyjny poręczający kredyty osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą oraz Krotoszyński Bank Kadr, który umożliwił znalezienie pracy kilkunastu absolwentom różnych kierunków studiów. W roku 2005 dzięki porozumieniu między Urzędem Miejskim, Powiatowym Urzędem Pracy a Ochotniczym Hufcem Pracy zaczął funkcjonować Klub Pracy, wspierający Powiatowy Urząd Pracy w zwalczaniu bezrobocia. Powstał on z istniejącego wcześniej Punktu Prac Doraźnych, powołanego do istnienia przez Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości. Wspieranie krotoszyńskiej przedsiębiorczości było możliwe także dzięki podpisanej w 2000 roku umowy o współpracy z Kaliskim Inkubatorem Przedsiębiorczości. Mieszkańcy Krotoszyna znajdowali w ośrodku informacje dotyczącą zakładania i prowadzenia własnego przedsiębiorstwa, pisania biznes planów, finansów, podatków oraz przepisów prawnych. W większości były to osoby fizyczne, zainteresowane doradztwem z zakresu założenia własnej działalności gospodarczej. Mieszkańcy Krotoszyna otrzymywali pożyczki z Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości Kaliskiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Pożyczki zostały zaciągnięte między innymi na rozpoczęcie działalności w zakresie gastronomii, kawiarenki internetowej, sklepu spożywczego, odzieżowego i usług transportowych. Do bazy danych kaliskiego inkubatora wpisało się około 30 firm z Krotoszyna. Korzystają one z takich usług, jak bezpłatne informacje na temat programów pomocowych dla przedsiębiorców, informacje o misjach gospodarczych, wyszukiwanie dyrektyw i aktów prawnych, poszukiwanie partnerów do współpracy gospodarczej, seminaria informacyjne. W roku 2003 samorząd przygotował dla przed-

siębiorców szkolenia dotyczące rozwoju małych i średnich firm oraz systemów zarządzania jakością. Szkolenia prowadzili specjaliści z Kaliskiego Inkubatora Przedsiębiorczości i goście zaproszeni z Brummen, miasta partnerskiego w Holandii. W roku 2006 roku na krytej pływalni "Wodnik" miała miejsce konferencja, dotycząca zagadnień prawnych, związanych z partnerstwem publiczno-prywatnym. Wzięli w niej udział przedsiębiorcy, bankowcy, radni i pracownicy samorządowi. Tydzień później w Gimnazjum nr 2 odbyła się konferencja "Krotoszyn między przeszłością a przyszłością". Została ona zorganizowana we współpracy wydziału z pracownikami naukowymi Instytutu Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Należy wspomnieć jeszcze o dwóch innych instytucjach, wspierających przedsiębiorczość. Pierwszą z nich jest istniejący od roku 1953 Cech Rzemiosł Różnych. Skupia on 208 zakładów rzemieślniczych, spośród których około 190 przygotowuje do zawodu pracowników młodocianych. Od roku 2009 w jego strukturach istnieje Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego. Pracami cechu kieruje starszy cechu Józef Januszkiewicz. Drugą organizacją jest Krotoszyńskie Zrzeszenie Handlu i Usług. Powstało ono w roku 1999, skupia krotoszyńskich handlowców i właścicieli sklepów. Jego pierwszym prezesem został Andrzej Czarniecki. Od roku 2003 jest nim Dariusz Rozum.

W październiku 2004 roku Krotoszyn przystąpił do Samorządowego Funduszu Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Gostyniu. Fundusz, w którym swe udziały mają także okoliczne gminy oraz Bank Gospodarstwa Krajowego, udziela poręczeń kredytowych wyłącznie polskim małym i średnim podmiotom gospodarczym. W roku 2005 z poręczeń takich skorzystało 5 krotoszyńskich przedsiębiorców, do połowy roku 2006 udzielono ich 21. Do końca 2009 z usług funduszu skorzystało prawie 90 przedsiębiorców, właścicieli małych i średnich firm, a kwota udzielonych im poręczeń sięgnęła ponad 5 milionów złotych. Chętnych do skorzystania z usług funduszu jest coraz więcej, a wszystkie związane z poręczeniem formalności załatwiane są w ciągu dwóch tygodni. Ostatniego dnia roku 2009 działalność gospodarczą w naszej gminie prowadziło 2587 osób fizycznych na powierzchni 446,5 tysiąca metrów kwadratowych. Formą wspierania przedsiębiorczości są od lat ulgi podatkowe, przysługującą firmom rozpoczynającym działalność.

W roku 2006 tereny największej krotoszyńskiej firmy MAHLE Polska oraz inwestycyjne tereny gminy na ulicy Ostrowskiej stały się częścią Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inwestowanie w strefie związane jest dużym ulgami finansowymi. Wszystko wskazuje na to, że już niedługo należący do gminy teren strefy znajdzie nowego właściciela, który rozpocznie działalność gospodarczą, zatrudniając kilkaset osób.

Noworoczne spotkanie Burmistrza z przedsiębiorcami w 2005 r.

Noworoczne spotkanie Burmistrza z przedsiębiorcami w 2006 r.

W grudniu 2009 roku Murowana Goślina, Chodzież, Wągrowiec i Krotoszyn powołały do istnienia Wielkopolski Fundusz Rozwoju Miast. Jego członkami zostały także Jarocin i Gostyń. Głównym celem Spółki jest prowadzenie otwartego funduszu rozwoju obszarów miejskich, który byłby zdolny do pozyskiwania i redystrybucji środków pieniężnych dostępnych w ramach programu JESSICA - wspólnego pomysłu Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Banku Rozwoju Rady Europy. Wsparcie finansowe otrzymają te projekty miejskie, które będą gwarantować przychody. Inicjatywę tę można określić jako powrót do przedwojennej tradycji banków komunalnych. W pierwszej transzy dla miast wielkości Krotoszyna będzie do wykorzystania kwota 60 milionów złotych. Starać się o nie trzeba, składając wniosek do Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Szanse Krotoszyna zwiększa przygotowany już wcześniej program rewitalizacji miasta.

IX

Organizacje pozarządowe

Polem działania, na którym najlepiej wyraża się społeczna aktywność samorządowej wspólnoty, są organizacje samorządowe. W ich działalności spotyka się ustawowa aktywność samorządu i osobista aktywność mieszkańców gminy. Organizacje pozarządowe są nowoczesnym narzędziem budowania społeczeństwa obywatelskiego i poczucia samorządowej wspólnoty. W mieście i gminie działa 75 organizacji oraz 24 Uczniowskie Kluby Sportowe. Obiektem ich zainteresowania są takie dziedziny, jak współpraca międzynarodowa, ochrona zdrowia, przeciwdziałanie różnym uzależnieniom, sport, turystyka, rozwój regionalny i przedsiębiorczość. Samorząd udostępnia organizacjom pomieszczenia, sprzęt multimedialny, pomaga w organizacji szkoleń, a przede wszystkim finansowe wspiera ich działalność. Od 2004 roku, czyli od roku wprowadzenia ustawowego obowiązku przeprowadzania konkursów ofert na zadania, które samorząd pragnie zrealizować poprzez organizacje pozarządowe, do roku 2009 włącznie rozpatrzono 933 oferty, a kwota przyznana na ich realizację wyniosła około 5,5 miliona złotych. Samorząd zapewnia także organizacjom odpowiedni wkład finansowy, kiedy postanawiają one startować w różnych projektach. W ten sposób staje się ich partnerem i bierze udział w realizacji projektów, gdy otrzymają one krajowe bądź unijne dofinansowanie.

Lista zadań, których realizację samorząd zawdzięcza organizacjom, jest długa. Obejmuje ona pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, wyrażającą się w przygotowaniu wigilii Bożego Narodzenia, umożliwianie seniorom udziału

w imprezach kulturalnych, wycieczkach i spotkaniach, zapewnianie wypoczynku letniego dzieciom z Mejszagoły, partnerskiej miejscowości Krotoszyna na Litwie, oraz wymianę dzieci i młodzieży z pozostałymi miastami partnerskimi naszej gminy, oznacza także pomoc osobom niepełnosprawnym w rozwijaniu ich aktywności społecznej, promocję zdrowia, wspomaganie świetlic terapeutycznych oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy. Znaczne środki samorząd przeznacza na propagowanie sportu wśród dzieci i młodzieży, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i turystykę oraz upowszechnianie kultury i sztuki.

W roku 2006, dzięki projektowi złożonemu do PHARE 2003 przez Stowarzyszenie "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości", powstało Centrum Koordynacyjno-Informacyjne dla organizacji pozarządowych. Przyznane wówczas unijna dotacja i wkład własny Stowarzyszenia, samorządu gminnego i powiatowego pozwoliły na stworzenie ośrodka, którego czteroletnia już działalność przynosi coraz większe korzyści krotoszyńskim organizacjom pozarządowym i osobom prowadzącym działalność gospodarczą. CKI jest finansowane w ramach środków z otwartych konkursów ofert Burmistrza Krotoszyna. Dzięki temu w Biurze Projektowym działającym przy Stowarzyszeniu "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości" organizacje pozarządowe oraz instytucje publiczne mogą zasięgać bezpłatnych informacji i doradztwa związanych z przygotowaniem wniosku o dotacje, zarządzaniem projektem czy też tworzeniem i rejestracją stowarzyszeń. Informacje o aktualnie ogłaszanych programach czy konkursach zawiera prowadzona przez CKI strona internetowa. W ciągu czterech lat działalności Biura Projektowego powstało w nim ponad 70 wniosków o dotacje, pozyskano kwotę ponad 2 milionów zł dla gminy Krotoszyn oraz ponad 120 tysięcy dla organizacji pozarządowych. Głównym źródłem dofinansowania projektów przygotowanych przez Biuro jest unijny Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Obok Stowarzyszenia "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości" i Biura Projektowego, w budynku na ulicy Zdunowskiej ma swoją siedzibę także Centrum Wolontariatu Ziemi Krotoszyńskiej, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Okno Południowej Wielkopolski", Stowarzyszenie Krotoszyński Klub "Amazonki" oraz Krotoszyńskie Towarzystwo Współpracy Polsko-Tureckiej "Bosfor". Swoje spotkania w CKI ma także Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych. Siedziba CKI od samego początku jest także miejscem szkoleń, przygotowanych we współpracy z różnymi organizacjami. Dzięki współpracy Stowarzyszenia "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości" z Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Ostrowie Wlkp., a później z Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie od 2007 roku funkcjonuje w CKI Punkt Konsultacyjny, w którym świadczone są bezpłatne usługi informacyjne skierowane m.in. dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą oraz doradztwo dotyczące możliwości uzyskania wsparcia na realizację projektów w latach 2007-

2013 ze środków publicznych. Ponadto w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie "Krotoszyńskie Centrum Przedsiębiorczości" projektu z Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich do czerwca 2010 funkcjonuje w CKI Punkt Informacyjny dla organizacji pozarządowych z terenu powiatu krotoszyńskiego.

Duże szanse rozwoju stoją również przed Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania "Okno Południowej Wielkopolski". Stowarzyszenie obejmuje 6 gmin z terenu powiatu krotoszyńskiego i ostrowskiego. Stworzona przez to Stowarzyszenie Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015 daje możliwość rozdysponowania w drodze ogłaszanych konkursów na rzecz obszarów wiejskich kwoty 10 milionów zł.

Jednym z najstarszych działających stowarzyszeń jest Kurkowe Bractwo Strzeleckie. Zostało ono założone w roku 1667 przez Katarzynę Rozdrażewską - ówczesną dziedziczkę Krotoszyna. Jego patriotyczna działalność zakończyła się wraz z wybuchem II wojny światowej. Wznowiło ją w roku 1994. Pierwszym starszym bractwa był Mieczysław Drożyński, obecnie jest nim Jerzy Piotrowski.

Nie sposób w tak zwięzłym opracowaniu przedstawić działalności wszystkich stowarzyszeń. Ich pełny wykaz umieszczony jest w specjalnym informatorze* oraz na stronie internetowej CKI. W kwietniu 2010 roku odbyło się kolejne forum organizacji pozarządowych gminy i powiatu.

Podpisanie aneksu umowy przyznania pomocy w ramach działania "Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja" na rok 2009.

* "Informator o organizacjach pozarządowych na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn", opracowała Anna Młynarczyk, 2006.

Powiatowe Forum Organizacji Pozarządowych - kwiecień 2010.

Powiatowe Forum Organizacji Pozarządowych - kwiecień 2010.

X

Współpraca międzynarodowa

Krotoszyn od ponad 20 lat utrzymuje kontakty z gminami zagranicznymi. Od 1986 roku datują się pierwsze kontakty z Gminą Brummen w Holandii, z którą umowę o współpracy podpisano w marcu 1989 roku. Współpraca obejmuje różne grupy zawodowe: rolników, strażaków, pracowników kultury, policjantów, urzędników i działaczy samorządowych, a także sportowców, dzieci i młodzież oraz osoby prywatne. Na praktyki do Holandii wyjeżdża młodzież krotoszyńskich szkół ponadpodstawowych. W styczniu 1992 r. Krotoszyn podpisał umowę o współpracy z Gminą Mejszagoła na Litwie. Współpraca ta sprowadza się do pomocy naszym rodakom zamieszkałym na Litwie. Organizujemy wypoczynek dla dzieci z Mejszagoły oraz kupujemy wyposażenie do polskiej szkoły. W maju 1994 r. został podpisany dokument o partnerstwie wzajemnym i współpracy z francuskim miastem Fontenay le Comte. Współpraca ta dotyczy takich dziedzin jak: gospodarka, kultura, nauka i oświata, ochrona zdrowia, sport, turystyka oraz zarządzanie miastem. We wrześniu 1996 rozpoczęliśmy współpracę ze związkiem gmin Dierdorf w Niemczech. We wrześniu 2007 roku natomiast podpisana została umowa z gminą Bucak w Turcji.

Krotoszyn - jako jedno z pięciu polskich miast - uhonorowany został Dyplomem Rady Europy. Pod koniec września 2000 r. w Strasburgu odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów wyróżnionym miastom.

Uroczystość wręczenia Honorowej Flagi Rady Europy przez przedstawicielkę Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy - 7 września 2001 r.

Wręczenie Honorowej Tablicy Rady Europy przez przedstawiciela Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy - 30 lipca 2005 r.

Uroczystość wręczenia Honorowej Tablicy Rady Europy - 30 lipca 2005 r.

6 maja 2005 r. Konferencja miast wyróżnionych nagrodami Rady Europy.

*Uroczystość inauguracji projektu "Most Przyjaźni i Współpracy"
pomiędzy Krotoszyn/Polska a Bucak/Turcja.*

Główny ciężar współpracy spoczywa na barkach powołanych do tego celu towarzystw przyjaźni czy też współpracy z zagranicznymi gminami. Niezależnie od towarzystw współpracą zajmują się także szkoły i stowarzyszenia.

Wieloletnia współpraca zaowocowała nagrodami i wyróżnieniami otrzymanymi przez miasto w ostatnich latach. W roku 2000 Krotoszyn otrzymał Dyplom Rady Europy, wręczony przedstawicielom samorządu w Strasburgu. Rok później, 4 września 2001 roku, na krotoszyńskim rynku odbyła się uroczystość wręczenia władzom samorządowym Honorowej Flagi Europy. 28 kwietnia 2005 Rada Europy postanowiła nas wyróżnić kolejnym stopniem przyznawanych przez siebie nagród, mianowicie Honorową Tablicą rady Europy. Jej uroczyste wręczenie odbyło się w Krotoszynie 30 lipca 2005 roku*.

* Więcej informacji na temat współpracy międzynarodowej zawiera tekst "Międzynarodowa współpraca Krotoszyna" opublikowany w tomie V wydawnictwa "Krotoszyn i okolice" na stronach 143-152.

XI

Podsumowanie

Dwadzieścia lat pełnego poświęcenia pracy wszystkich członków samorządowej wspólnoty zmieniło oblicze naszej gminy. Widzimy te zmiany zwłaszcza w sferze inwestycyjnej, w której sieć telefoniczna, energetyczna, kanalizacyjna i drogowa gęstnieje coraz bardziej, zapewniając nam coraz lepsze warunki bytowe. Możemy przebywać i pracować w coraz nowocześniejszych, ładniejszych budynkach, a czas wolny spędzać na coraz bezpieczniejszych, lepiej wyposażonych boiskach, placach i salach. Widać to także w sferze samorządowych usług, które sprawiają, że w coraz wszechstronniejszych formach możemy uprawiać sport, że istnieje coraz więcej możliwości realizacji życiowych pasji czy też spędzania czasu wolnego. Widzimy jak coraz bogatsza oferta kulturalna miasta otwiera jego mieszkańcom drogę do dóbr duchowych najwyższej rangi i przeżyć estetycznych najwyższych lotów. Zmiany dostrzegamy także w sferze relacji międzyludzkich, które bez przeszkód możemy budować zarówno między najbliższymi mieszkańcami gminy, jak i odległymi mieszkańcami Europy. Dwadzieścia lat istnienia samorządu to poprawa i ekspansja wspólnych lokalnej społeczności form życia, doskonale uzupełniających prywatną przedsiębiorczość i pomysłowość, dzięki którym pragniemy polepszać nasze osobiste życie. Dwadzieścia lat samorządowego zarządzania dobrem komunalnym to narodziny poczucia wspólnoty, które obejmuje zarówno mieszkańców wsi, jak i miasta, zarówno uczniów, jak i seniorów, zarówno przedsiębiorców, jak i rolników, zarówno nauczycieli, jak i urzędników, zarówno osoby pracujące w sferze samorządowej, państwowej, jak i pracowników sfery prywatnej. Poczucia, które sprawia, że uczymy się traktować razem wypracowane dobra materialne i duchowe jako naszą własność, uczymy się je szanować i odpowiednio z nich korzystać. Możemy bez wahania powiedzieć, że wspólne dla całej Polski ramy funkcjonowania samorządowego organizmu wypełniliśmy treściami, które sprawiają, że Krotoszyn jest marką dobrze rozpoznawalną także daleko poza granicami naszej gminy. Potencjał, jaki zgromadziliśmy w ciągu ostatnich dwudziestu lat, posłuży jako fundament w naszych staraniach o godne miejsce wśród społeczności rodzącej się na naszych oczach, a także dzięki nam właśnie, wspólnej Europy.

XX LAT SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO